

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul II, Nr. 8, Mai 2022

f LIVE **CENTRO CULTURAL LA TIERRA TRACIA, SPANIA**

**ZIUA ROMÂNILOR
DE PRETUTINDENI**

29 Mai 2022

"Suntem peste tot, Acasă!"

pag. 12-13

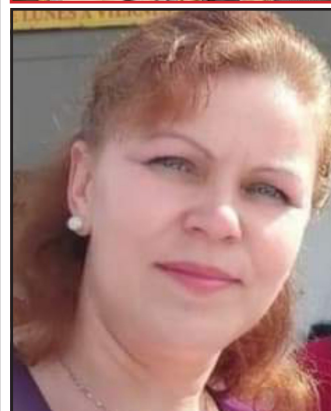
Svetlana Karahan
tradițional și matern = haute couture

CÂT DE VII RĂMÂN TEZAURELE UMANE VII DUPĂ CE MOR

Cine, cum și cât ar trebui să se implice în a-i păstra cât mai mult (și cât mai bine!) lângă noi? Cât de vii rămân Tezaurile Umane Vii după ce mor? Cine și cum le mai păstrează vie amintirea? Atunci când intri în sediul unei prefecturi, al unui Consiliu Județean sau chiar și în sediul celei mai sărace primării rurale a acestei țări găsești la intrare, în cel mai vizibil loc, un perete pe care tronează fotografii cu foștii și (actualii) prefect și subprefect (subprefecți), președinte de Consiliu Județean cu vicepreședinții săi, ori primarul cu viceprimarul (viceprimarii) primăriei despre care aminteam. Dar ei, Tezaurile Umane Vii?

Valeriu CIUREA,
pag. 14-15

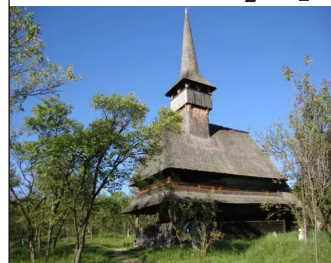

15 ANI fără o lună

Rădăcinile ne sunt adânc înfipite în pământ românesc, iar bobocii trebuie să înflorească și să rodească, așa cum îi învățăm, să simtă, să iubească și să ducă mai departe, oriunde în lume, tradiții și obiceiuri românești, păstrate din moși-strămoși, care ne reprezintă ca popor.

Ileana PASCU - Madrid
pag. 21

O VIAȚĂ, ÎN OBĂRȘII

...Era fiu de fii de țărani, strămutați la oraș, dar păstrând încă multe și profunde legături cu viața satului, locul unde s-a

zămislit veșnicia. Mergând pe firul genealogic al familiei, a observat adânci rădăcini în pătura sănătoasă a țărânimii, de care nu putea fi decât mândru. Născut la oraș, dar crescut și copilărit la țară, are de acolo primele amintiri despre viață: vecinii prietenoși și ulițele largi, câmpurile înmiresmate, tăul unde se scâldea în zi fierbinte de vară, ograda străjuită de fântâna cu cumpănă, biserica cu scena hramului... **pr. Dorin SAS, pag.3**

Laura Cătălina Dragomir

pag.2

TRENULEȚUL cu probleme

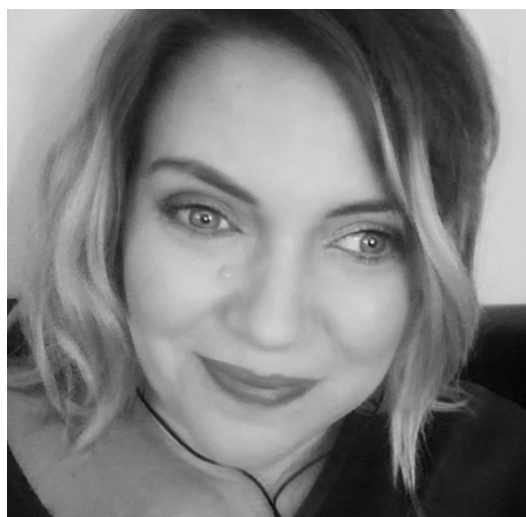
Toată presa europeană comentează „ciudățenia” conflictului între EBU și cele șase țări. Ce nu se cunoaște și nu se comentează, sunt particularitățile cazului românesc. Trupa **Zdob și Zdub**, reprezentanta Republicii Moldova, este singura participantă din istoria acestui concurs care a ajuns de trei ori în finala Eurovision, și încă, în trei decenii diferite. Se știe că unde calcă Zdob și Zdub, succesul este asigurat. Piesa „**Trenulețul**”, interpretată împreună cu Frații Advahov, a ocupat locul șapte în clasamentul competiției muzicale internaționale.

Deși regulamentul de organizare a preselecției naționale pentru Eurovision prevede faptul că textele pieselor nu trebuie să conțină mesaje politice, „**Trenulețul**” are în mod evident un puternic mesaj unionist.

Acest regulament a impus inițial modificarea versurilor:

Țară veche, țară nouă/ Parcă-i una, parcă-s două/
Ba aparte, ba-mpreună/Parcă-s două, parcă-i una.

editorial

Laura Cătălina Dragomir

TRENULEȚUL cu probleme

cunoaște și nu se comentează, sunt particularitățile cazului românesc. Trupa Zdob și Zdob, reprezentanta Republicii Moldova, este singura participantă din istoria acestui concurs care a ajuns de trei ori în finala Eurovision, și încă, în trei decenii diferite. Se știe că unde calcă Zdob și Zdob, succesul este asigurat. Piesa „Trenulețul”, interpretată împreună cu Frații Advahov, a ocupat locul șapte în clasamentul competiției muzicale internaționale.

Deși regulamentul de organizare a preselecției naționale pentru Eurovision prevede faptul că textele pieselor nu trebuie să conțină mesaje politice, „Trenulețul” are în mod evident un puternic mesaj unionist. Acest regulament a impus inițial modificarea versurilor:

Țară veche, țară nouă
Parcă-i una, parcă-s două
Ba aparte, ba-mpreună
Parcă-s două, parcă-i una.

Cu ceva scandal, s-a renunțat la această strofă. Autorii au comunicat în rețelele sociale că nu sunt deranjați de ideea de a trebui să facă modificări pentru a se adapta regulilor. Și totuși, în spectacolul în direct, ceea ce s-a auzit a fost strofa cu mesaj unionist. De ce? De ce s-a scos, pe urmă s-a întors, parcă era o piesă, parcă erau două...

România a avut piesa ei săltărească, care a prins bine la public, un soi de gest simpatic pentru românii iberici. În schimb, Moldova a avut o piesă absolut genială, un punk folcloric, care a emoționat ambele maluri ale Prutului. Era clar că organizatorii au vrut să pară unanimă victoria Ucrainei. Foarte corect, dacă voturile chiar ies așa. Dar dacă nu, exact cei care neagă participarea pieselor cu mesaj politic, sunt cei care au făcut jonglerii pentru a impune o victorie, din motive politice.

Da, Ucraina a câștigat. Se poate spune că mesajul anti-Putin a triumfat. Numai că a fost valabil mesajul anti-Putin ales de organizatori. Al Moldovei, cu propriul ei motiv de a se întoarce cu spatele la Moscova și cu fața la București, nu a contat. Cine știe pe ce loc ar fi terminat „Trenulețul” dacă nu s-ar fi manevrat în culise voturile a șase țări?

Piesa conține un îndemn internațional, în limba engleză, să zicem că destinat Europei: Let's go!, ar însemna „măi fraților, e timpul să punem treaba pe roate”. Frații Advahov, în moderne costume alb negru și pantofi sport, cu o vioară și un acordeon, au tradus pe limba Europei folclorul românesc - moldovenesc, făcând sala din Torino să joace. Restul interpreților, adică membrii formației Zdob și Zdob, au afișat o estetică punky, în culorile naționale ale celor două țări: roșu, galben și albastru.

Prezentarea oficială este următoarea: „Melodia este despre o plimbare plină de energie și bucurie, cu trenul,

între capitala Republicii Moldova și, respectiv, București”. Potrivit artiștilor, lansarea videoclipului a coincis cu redeschiderea unei rute de tren între cele două orașe. O fi prezentarea oficială despre o linie de tren, dar orice român și orice moldovean știu să spună care e sensul real al piesei.

Îi cunoaștem și îi iubim de atâția ani. Zdob și Zdob ne-au furat inimile în 2005, când au luat locul cinci la Kiev cu „Boonika bate toba”. În amintiri și în videourile de pe YouTube săreau energici, convingând o lume întreagă că ocarina, toba, blugii, chitara electrică și folclorul românesc, se combină minunat. Comentariile de pe YouTube la piesa din 2011, „So Lucky”, desenează o Moldovă imaginară, cu amuzante cușme înalte și monocicluri. Pentru Europa, Zdob și Zdob sunt Moldova. Anul ăsta era al lor!

Dar așa a fost să fie! Părerea reală a publicului, a juriului, nu a contat. S-a dat directivă că trebuia să câștige Ucraina și dintr-un anumit punct de vedere, poate fi OK! Dar asta este din cauza războiului, nu pentru că melodia „Stefania”, interpretată de Kalush Orchestra ar primi o reală recunoaștere muzicală. Bine, nu e nicio noutate că în Eurovision, politica (cea care e interzisă pe scenă) e mult mai importantă decât muzica. Dar nu se putea fără să se șteargă cele 12 puncte ale României pentru Moldova? În niciun univers paralel o piesă unionistă, în limba română, mai ales una de Zdob și Zdob, nu ar primi 0 puncte! Această interferență „pacifistă” este, în realitate o mare jignire pentru două țări, pentru Moldova și pentru România. Milioane de persoane s-au simțit foarte rău în noaptea festivalului și dintr-o dată nu au înțeles pe ce lume trăiesc.

Vorbim despre două țări care știu mai bine ca altele ce înseamnă să suporti presiunea Rusiei și, mai ales, ce înseamnă să ajuți țara vecină, Ucraina, la nevoie. Ajutor adevărat, nu despre vorbe. Teamă îmi este că această „victorie” ucraineană în Eurovision este singurul premiu de consolare de la organismele europene pentru vecinii noștri urgisiți.

Să rămânem cu ideea că numai Zdob și Zdob sunt capabili să scrie „Chișinău – București” pe televizoarele întregii Europe.

Concursul Eurovision s-a terminat și a lăsat în urma bucurie, în unele locuri, scandal în altele. Juriile din șase țări au fost excluse de la calculul notelor finale. Uniunea Europeană de Radio și Televiziune (EBU), organizatoarea competiției, a explicat într-un comunicat că, după repetiția celei de-a doua semifinale, „au fost identificate anumite modele de vot incorecte în rezultatele a șase țări”.

Deși nu s-a precizat despre ce țări este vorba, publicația de profil ESCXTRA a scris că juriile eliminate sunt din: Azerbaidjan, Georgia, Muntenegru, Polonia, România și San Marino.

Juriul României a fost format din: Sanda Ladoși, Luminița Anghel, Ovi Jacobsen, Liviu Elekeș și Mihai Pocorschi. Televiziunea Română afirmă că nici jurații, nici reprezentanții instituției nu au fost anunțați de suspiciuni la adresa votului, iar regulile ar fi fost schimbate în timpul jocului. Juriul din România a acordat punctaj maxim reprezentanților Moldovei, fapt ce nu s-a reflectat în timpul concursului. Prezentatoarei Eda Marcus nu i s-a permis să se pună în contact cu jurații. Punctajul real, acordat de România concurenților din finala Eurovision 2022, a fost: R. Moldova -12 puncte, Grecia -10 puncte, Polonia - 8 puncte, Olanda - 7 puncte, Azerbaidjan - 6 puncte, Australia - 5 puncte, Italia - 4 puncte, Spania - 3 puncte, Finlanda - 2 puncte și Lituania - 1 punct.

Liderul trupei Zdob și Zdob, Roman Iagupov

Toată presa europeană comentează „ciudățenia” conflictului între EBU și cele șase țări. Ce nu se

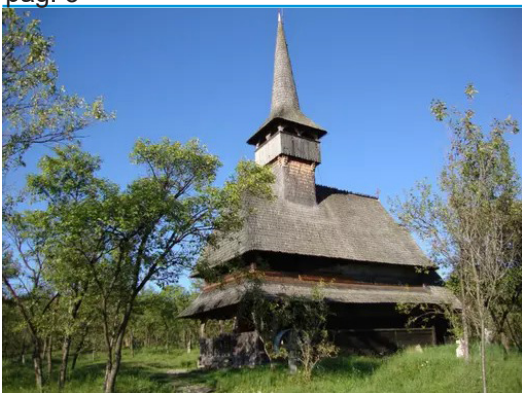
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Acest proiect este realizat cu sprijinul Secretariatului General al Guvernului Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Publicație apărută cu susținerea Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

E amurg de primăvară târzie și el se plimba tăcut pe sub stejarii seculari ce încadrau solemn mănăstirea. Puțin mai înainte pășise pe poteca ce urcă șerpuitoare prin pădurea satului. De câte ori venea aici îi plăcea să se retragă în solitudine, să stea câteva ore singur cu gândurile sale, departe de tumultul cotidian.

O maică ieșise din arhondaric și bătea acum bătrâna toacă de paltin, prevestind ceasul litaniei de seară. Aerul blând de Florar, atmosfera de basm ce învăluise parcă lăcașul sfânt, liniștea mormântală ce o confereau locurile, îl îndemneau la necontenită visare...

...Era fiu de fii de țărani, strămutați la oraș, dar păstrând încă multe și profunde legături cu viața satului, locul unde s-a zămislit veșnicia. Mergând pe firul genealogic al familiei, a observat adânci rădăcini în pătura sănătoasă a țărănimii, de care nu putea fi decât mândru. Născut la oraș, dar crescut și copilărit la țară, are de acolo primele amintiri despre viață: vecinii prietenoși și ulițele largi, câmpurile înmiresmate, tăul unde se scălda în zi fierbinte de vară, ograda străjuită de fântâna cu cumpănă, biserica cu scena hramului, unde bunica îl ducea în duminici și sărbători, cu fir de busuioac într-o mână și cu mânuța plâpândă a nepotului în cealaltă. Acolo, în sat, bunica Marie, zeloasă rugătoare, i-a împreunat pentru întâia oară palmele pentru rugăciune, la umbră de icoană, sădindu-i elementarele noțiuni ale credinței, pe care cu timpul le-a aprofundat. Din universul mirific al satului tipic românesc a deprins dragostea de bine și de frumos, însușirile nobile ce caracterizează sufletul mare al țaranului, precum și respectul nețărmarit față de valorile perene ale neamului. Și-și amintește de un citat din Rebreanu, pe care l-a lecturat și i-a mers la inimă:

- Era o zi de început de primăvară. Pământul, jilav, lipicios. Hoinărind pe coastele dimprejurul satului, am zărit un țaran, îmbrăcat în straie de sărbătoare. El nu mă vedea. Deodată s-a aplecat și a sărutat pământul. L-a sărutat ca pe o ibovnică... Scena m-a uimit și mi s-a întipărit în minte.

Pornind de aici, de la întâmplarea petrecută într-un sat transilvan interbelic, scriitorul va da literaturii noastre inegalabilul roman ION.

Vreme trece, vreme vine. Timpul s-a scurs și anii au trecut. Azi, când se întoarce asemenea unui fiu al risipei în locurile atât de dragi ale copilăriei, se pleacă cu venerație în fața mormintelor bunicilor și străbunicilor ca într-un sanctuar și o floare, o lacrimă, o lumânare și un gând pios i se îndreaptă spre ei, cei plecați la întâlnire cu eternitatea, în lumea celor care nu cuvântă. Totul e o revărsare peste vreme, el trăiește prin ei și ei prin el, oglindindu-se în obârșii. Ori în ce loc și colț de lume ar fi, îi poartă mereu în minte și în suflet, pentru că fire nevăzute, urzite în cămara de taină a inimii, îl leagă și-l înfrățesc cu tot ce a trăit acolo. Chiar dacă mersul firesc al vieții l-a îndepărtat de toposul unde a înmugurit pentru o existență trăită intens, o parte integrantă din ființa lui se definește ca fiind acolo, laolaltă cu străbunii, și care, uneori, îl revendică. Și-i vin în minte vorbele marelui Coșbuc, poetul țărănimii noastre, care se caracteriza ca fiind *suflet în sufletul neamului*.

Gintea din care își trage seva originilor e o nație

O VIAȚĂ, ÎN OBÂRȘII

**“Cum să mă rup, măicuță, să cobor
Măcar până la cruce, la izvor!”**

(Ioan ALEXANDRU)

de țărani plugari, cu mâinile bătătorite de muncă și fața rumenă de arșița soarelui de Cuptor, dar bravi și neînduplecați, neclintii în fața vitregiilor și asperităților vremii, asemeni brazilor care se frâng, dar nu se îndoiesc niciodată. Statorniciți în viguros în filonul sacru al românismului, ancorați stabil în credința ortodoxă dreptmăritoare, au adevărit peste veacuri graiul **“poetului nepereche”**, Eminescu: **Noi tot loculul ne ținem / Cum am fost așa rămânem**.

Sentimentul apartenenței la **o țară mândră și binecuvântată**, în locuri blagoslovite de Dumnezeu, unde se simte pulsând viața, le-a fost torță arzândă ce i-a menținut treji în negura vicisitudinilor, iar credința presărată cu jertfe și martiri în care și-au botezat pruncii și și-au înmormântat părinții le-a fost scut și reazem, balsam de mângâiere turnat în dogoreala suferințelor. **Așa ne-am pomenit**, rostesc blajin bătrânii, motivând astfel multe dintre tradițiile păstrate ferm de-a lungul anilor, stranii poate pentru intruși, dar atât de familiare în acest areal rustic. Deși acum au pletele ninse, înțelepciunea lor proverbială i-a făcut faimoși.

Anii petrecuți în mediul teologic îi consideră cei mai frumoși. A luat ce a fost mai bun din ei, asemeni albinei care caută pentru prisacă cel mai bun nectar. Tânărul teolog de mai-ieri este azi inimosul preot, pus să păstorească într-un sătuc, pe o vale, în Țara Sfântă a Transilvaniei.

Cuvintele rostite de episcop imediat după hirotonie l-au mișcat adânc:

-Te îmbrățișez și-ți doresc o preoție curată și fără de prihană!

Se cunoșteau bine încă din timpul cursurilor de la Teologie. Alături de el, în acel moment înălțător, bunii lui colegi și prieteni, care au dat răspunsurile la Liturgia Arhierescă. Când ierarhul i-a pus mâinile pe creștet, dăruindu-i prin puterea sacramentală darul preoției, a plâns ca un copil. Îl consideră cel mai sfânt moment din viață, când s-a simțit pătruns de Nemărginit. În mulțime, o femeie în vârstă își ștergea cu colțul năframei bobul de lacrimă prelinș pe obraz. Era scumpa lui mamă, înduioșată de emoția clipei.

Enoriașii l-au primit cu mare drag, neavând păstor vreme îndelungată, parohia fiind suplinită când și când de un preot pensionar. Îi sărută și acum mâna dreaptă, după ce împarte binecuvântarea părintească. Soția, de-acum doamna preoteasă, l-a urmat și l-a sprijinit în toate. Era fiică de maramureșeni de pe valea Izei, cu chip suav și păr bălai. S-au cunoscut la facultate, s-au iubit și s-au luat. Dumnezeu i-a făcut să se întâlnească și i-a trimis apoi să slujească, Lui și oamenilor, deopotrivă. Tot El le-a binecuvântat căsnicia cu trei prunci, doi băieți și o fată. Cel de-al patrulea e pe drum, fiind așteptat să se nască la vremea cireșelor de mai.

Biserica, veche de trei sute de ani, a înnoit-o cu ajutorul creștinilor. I-a dat o haină albă de sărbătoare, înnoind-o în interior cu o frumoasă pictură bizantină, în tehnica frescă. Dar mai mult s-a ostenit cu biserica cea vie, din sufletul fiecărui credincios. Acolo a încercat să zidească, să primenească, să dărâme ce-i vechi și putred și să construiască ceva nou și durabil. Și păstoriții i-au înțeles menirea, iubindu-l și mândrindu-se cu el.

Mare har are părintele neșt!/, Da' ce mândru cântă!, Doamne, bine-i stă cu veșmintele cele albe, de praznic! Cel mai mult l-au îndrăgît țâncii zglobii, ce se agățau mereu de reverenda lui când îl vedeau trecând pe uliță. Și-i răsplătea cu un surâs, o cruciuliță sau o bomboană pierdută prin buzunarele sutanei. Privindu-i, își amintea de copilărie, de timpul iremediabil scurs. O

parte a sufletului său a rămas și va fi de-a pururi tânără, alături de inocenții lumii.

Deunăzi, duminică, când a sfârșit slujba, a simțit o mișcare în biserică. A privit lumea cum se dă la o parte și un copil cu un trandafir roșu în mână se apropia de solee. Era mezinul, Mitruț, cum îl alintau:

- La mulți ani, tăticule! i-a spus, întinzându-i floarea. Și brusc, își aminti că e aniversarea lui. Împlinea în acea zi de vară patruzecide ani. L-a luat drăgăstos în brațe și l-a dus în altar, pătruns până la inimă de acest gest, plănuit de preoteasă, care privea din strană cu ochii umezi. Acasă, a sărutat-o cu patos, ca-n tinerețe. În acea după masă a simțit întâia oară că începe să îmbătrânească.

Când au auzit oamenii că vrea să plece din sat, l-au rugat cu tot dinadinsul să nu-i părăsească. Ba mai mult, au alergat la protopop, chiar până la vlădica. Surzător, acesta i-a mai liniștit, explicându-le că a fost promovat pentru meritele sale deosebite și că va ocupa o parohie la oraș. S-au întors amărăți la casele lor, neștiind ce să mai facă. La ultima Liturghie oficiată în sat au plâns deopotrivă, preot și credincioși. N-avea de ales, puilor le crescuseră aripi și trebuiau să zboare. Numai de dragul copiilor a acceptat transferul în mediul urban, ca aceștia să poată fi mai aproape de școală, mai ales că cel mai mare urma să dea admitere la facultate. Până la urmă păstoriții l-au înțeles, petrecându-i în straie de sărbătoare până la capătul satului, în sunet de clopote, aidoma unei procesiuni.

La oraș s-a acomodat repede, parcă ar fi fost acolo de când lumea. Noii parohieni auziseră de isprăvile lui de la țară, așa că l-au adoptat rapid. A fost ca în basmul lui Ispirescu, cu împăratul căruia unul din ochi îi râde, iar celălalt plânge. Cei rămași văduviți de un așa păstor au lăcrimat, iar cei care l-au primit s-au bucurat, mulțumind lui Dumnezeu pentru darul trimis.

Se apropiau vertiginos anii pensionării, așa că a început să-și scrie memoriile, după jurnalul întocmit cu fidelitate încă din Seminar. Mai mult, băiatul cel mare, proaspăt licențiat în Teologie, a fost hirotonit preot slujitor lângă el, la aceeași parohie. Tată și fiu, slujind împreună la altarul Bisericii străbune, întru mărturisirea aceleiași credințe, păstrată intactă și neștirbită, transmisă urmașilor ca un odor de mare preț. Îi fremăta sufletul de bucurie bătrânului părinte când îi dădea fiului, în slujire, sărutarea sfântă a păcii:

- Hristos în mijlocul nostru - Este și va fi ! sau când îl lăsa să cânte, la praznice împărătești, cu vocea lui de tenor-prim **Iubi-te-voi, Doamne!**, iar el îi ținea, grav, isonul.

Pe ultima filă de jurnal a notat o frază tulburătoare: **Paradigmă a existenței trăite plenar în Hristos, vocație din străfunduri, îmbogățire și risipire sublimă, agoră msitică a sufletului cu iz de filocalie, la taifas cu Transcendentul, foc ce arde dar nu se mistuiește nicicând, preoția e candela cu flacără nestinsă, ce intrigă de-a pururi. Așa am înțeles-o și am încercat s-o trăiesc.**

***

Brusc, observă că se înnoptase. Nu știa precis dacă era vis sau realitate. Luna plină își arunca haina molatecă peste creația înmărmurită. I s-a făcut frig, a intrat în paraclis, s-a închinat și a făcut metanie mare la icoana Preasfintei de la Axioniță. Un fior l-a străbătut din cap până în picioare: la palpăit de opaiț, maicile cântau, angelic parcă, **Slavoslovia Mare ...**

Cutume, hiperpoliglosle și altitudinea cerului

O să continui ideea din articolul trecut, anume civilizația tradițională bazată pe cutume, nu pe legi, și organizată simfonic. De exemplu, oamenii vechi știau că de ziua Sf. Apostoli Irodion, Agav, Ruf și Celestin, când soarele intra în zodia Taurului, era potrivit să se înceapă construirea caselor, sădirea și altoirea pomilor, să se decidă asupra culturilor și ce suprafață le va fi destinată. Astăzi, cumpărăm pomi de la supermarketuri, soiuri hibridizate ce nu rezistă fără puderie de tratamente chimice. Nici măcar soiurile și semințele autohtone nu mai suntem în stare să le conservăm.

Primăvara era chemată nu cu chefuri și grătare, ci cu arderea gunoaielor pentru a proteja gospodăria cu ajutorul focului și bătutul pământului cu botele. Țăranii erau meșteri în cititul semnelor, în semiotica universului.

Magia armoniei cosmice este o simfonie a creației, ceva mult peste acordurile și arpeggiile muzicii omenești. Tot legende spun că a fost o vreme când cerul era atât de aproape și de înfrățit cu pământul, încât îl puteai atinge cu mâna. Dar oamenii nu au fost în stare să aprecieze această stare de grație și au pierdut această revelație continuă. Gospodinele ieșeau din case cu ligheanele pline de zoaie și le aruncau direct pe cer. Atunci cerul s-a înălțat și miracolele au devenit tot

mai rare. Așa s-a ajuns la imaginea iluministă (preluată din alte filosofii și religii) a unui Deus otiosus (otium, în latină, era „pace, lene”. Negotium, lipsa stării, a păcii interioare, de unde avem negoț), a unui Dumnezeu al cărui rol a fost să creeze, apoi să se retragă într-o pasivitate elitistă, lăsând universul în grija unor relații matematice și a unei rațiuni coordonatoare. Știm de la Revoluția Franceză ce grozavii s-au putut înfăptui în numele Rațiunii Supreme.

Totuși, miracolele au rămas cu noi zi de zi, doar că puțini mai au ochi și minte pentru ele. Parcă Dostoievski

spuna că pentru un ateu autentic nici apariția lui Iisus în persoană nu i-ar dizolva convingerile arogante. Semne și minuni...

Un exemplu contemporan: Vaughn Smith, cetățean american de 46 de ani, poate vorbi în peste 40 de limbi. Nu are studii superioare și lucrează ca spălător de covoare. Om modest, declară că vorbește fluent „doar” 8 limbi: engleză, spaniolă, portugheză, română, rusă, bulgară, cehă și slovacă. Dar cercetătorii au constatat că se descurcă în cel puțin 37 de limbi, dintre care în 24 poate susține conversații complexe. Utilizează 8 alfabet, inclusiv limbajul american al semnelor. Învață singur limbi indigene, de la mexicană Nahuatl, până la dialectul Salish din Montana. Posedă un excelent accent în olandeză și catalană. O persoană hiperpoliglotă de o modestie divină. Răstimp în care profesori universitari sau scriitori mult lăudați și foarte corecți politic nu trec de una, hai două limbi străine. Și nici nu se pot lăuda ca Nichita Stănescu că ar fi poligloți în limba maternă.

Vechea claviatură a ritualurilor a dispărut, dar prezența divină niciodată.

Felix NICOLAU

Universitatea Complutense Madrid

Rezistența prin credință

Cu cât mai înalt este muntele, cu atât vântul se simte mai puternic, dar un alpinist perseverent nu va renunța. Pentru a escalada Sionul, fiecărui i se vorbește pe limba lui. Curajul a fost descoperit cu adevărat după receptarea corectă a adevărului despre șansele de escaladare. Nici un alpinist nu cade în prăpastia iadului, decât dacă nu este ancorat în iubire.

Omul nu mai privește cerul decât pe monitorul calculatorului. Nu mai caută în sus. Nu are cum găsi ascensiunea. Prin urmare, este într-o regresie sufletească. Căzăturile succesive, neurmăte de ridicări, provoacă o resemnare tristă, de tipul: E bine și așa! Caută doar la nivelul ierbi, unde mișună șerpii.

Criza actuală este extrem de profundă. Cauza principală este absența rugăciunii personale. Părintele Stăniloae nu aruncă vina pe secularizare sau pe tehnologie, ci pe lenea omului contemporan de a mai se ruga așa cum se cuvine. Din această carență acută se nasc multe îngrijorări și spaime. Omul nerugător se panichează zilnic din cauza eșecurilor mai mari sau mai mici, nu mai are forța necesară de a se ridica după multele căderi.

Păstorul nu se luptă împotriva altor păstori, ci doar împotriva haitei de lupi, pentru a proteja oile din turmă. Este un principiu de bază: să duci o luptă corectă, nu una falsă. Doar așa puterea harului va inspira constant curajul și anduranța. Nu e vorba despre producția de lână, ci despre ascultarea față de Blandul Păstor, Singurul care ne apără cu adevărat de haita de lupi. Acest Păstor își pune viața Lui nepieritoare pentru fiecare oaie din turmă rătăcită prin locuri cu iarbă grasă.

Lumea aceasta nu este locul fericirii veșnice, ci al rezistenței împotriva forțelor întunericului. Mulți oameni sunt fascinați de malefic și se răzbuună pe orice fărâmbă de lumină, neștiind ce fac. Omul luminii adesea suferă, e batjocorit,

singur, umilit, schilodit. I-a rămas o singură speranță: promisiunea fericirii veșnice. Deci, nu mai căutați fericirea în ținutul monștrilor, ci faceți planuri de evadare și alianțe cu Creatorul, Singurul capabil să înfrângă bestile.

Există două cauze ale negăsirii adevărului eliberator: superficialitatea și frica. Mulți cred că Apocalipsa este sfârșitul. Se înșeală. Este noul început. Vom primi ajutor, trebuie doar să avem răbdare. Dintre toate năpastele, cea mai deplorabilă este ipocrizia, singura taxată de Hristos. Sigur că păgânii înțeleg că nu suntem perfecți, dar cel mai mult detestă ipocrizia noastră. Aceasta anulează de cele mai multe ori toate eforturile noastre sincere de a mișca lucrurile în direcția bună. Credința fără ipocrizie este uimire și cutremur, nicidecum banalitate previzibilă. Păgânii au pierdut mereu, deoarece se bazau doar pe forța brută, violentă, animalică, lipsită atât de rațiune, cât și de credință.

Când duduie prosperitatea economică și când bubuie boxele la petreceri, nu mai auzim toaca.

Oamenii ne întrebă: „Ce ziceți despre Iov?” Răspunsul nostru este: „Dar despre Iisus?” Iov oferă întrebarea. Iisus dă răspunsul. Dumnezeu întregii creații a venit în trupul omenesc și a experimentat, în mod direct, durerea de a fi disprețuit și respins. Știe toate emoțiile cu care ne luptăm. Creștinismul este exact opusul păgânismului și trebuie asumat integral, în toată splendoarea lui. Cu cât ispitele vrăjmașului se vor întepi, cu atât harul divin va prisosi mai mult în viața noastră. Doar să nu ne înfricoșăm de amenințări, Dumnezeu este scutul nostru.

Forța Bisericii nu stă în mitinguri de mii de oameni, ci în smerenia unui ascet anonim. Sfântul reușește, chiar dacă este considerat neinteresant de către mase. Adesea, sfântul este ostracizat, doar-doar va renunța. Masele îl lasă singur. Este exact ceea ce își dorea, să rămână doar el cu Dumnezeu, față în față. Sfântul are o putere persuasivă mai mare decât sute de specialiști, deoarece puterea lui nu provine din el însuși. Frumusețea lui nu se ofilește niciodată.

Pr. Dan Marius Matei

Înainte de a ajunge în pitoreasca așezare de pe malul lacului Wörthersee, din Carintia, am oprit în orașul Klagenfurt, pentru a vizita renumitul Minimundus, muzeu în aer liber, întins pe o suprafață de 26.000 m.p., cu replici în miniatură ale celor mai frumoase 152 de clădiri faimoase ale lumii, din peste 40 de țări, situate pe cinci continente. Din România este reprodusă în miniatură, la scara 1:25, „Biserica Domnească” de la Curtea de Argeș. Acest muzeu al civilizației umane este vizitat anual de multe sute de mii de oaspeți, fiind o inițiativă veche de peste șase decenii; multora le pare unică și originală. Totuși, nu este așa. În faimosul Prater, un parc de distracții vienez (în alte țări se numește Luna Park, bălci, târg la noi) cunoscut în toată lumea și sub denumirea Kaisergarten, s-a ridicat acum o sută și ceva de ani în urmă copie fidelă a orașului lagunelor: Veneția, fiind reproduse și străzi din orașele spaniole. Dar ce legătură există între Spania, România și Austria? Una pe care puținii o intuiesc: Școala de Echitație Spaniolă, situată lângă mult vizitatul Palat Hofburg, din inima Vienei, folosește în demonstrațiile sale cai lipșani, originari din Bucovina. Dar să revenim la Veneția din Viena. Inaugurată cu mare fast, la 18 mai 1895, această Veneție în miniatură se întindea pe o suprafață de 50 000 m.p., reproducând cu minuțiozitate obiective turistice legendare din lagună: Bazilica San Marco, Palatul Dogilor, Podul Rialto, Canalul Grande, chiar și gondolele erau aduse din cetatea lagunelor. Meticuloși și făcând o oarecare aluzie la pierderea de către Habsburgii a Veneției, nostalgică reproducere butaforică din Prater imita chiar și turnurile din Murano, construite de austrieci între 1845 – 1851, pentru a proteja Veneția, de data aceasta aici putând fi văzuți sticlari italieni autentici, care te invitau să le cumperi produsele, precum la Isola di Murano. Nu mai puțin de 2000 de angajați se străduiau să ofere servicii și plăceri miilor de vizitatori ce umpleau până la refuz magazinele, restaurantele, cafelele, birturile acestui oraș al distracțiilor, unde se serveau sortimente rafinate de șampanie, vinuri alese și bere blondă, făcând foarte plăcut sejurul oaspeților veniți din toate colțurile lumii. Mai presus de toate, spectatorii luau cu asalt numeroasele săli apărute ca prin minune aici (Teatrul de vară/Operetă-1898, Arena

Minimundus în Praterul de altădată, gazda unui proiect inedit: **Veneția de la Viena**, alături de peisaje stradale spaniole

Olimpică, cu o capacitate de 4.000 de vizitatori -1903, Parisiana, pentru comedii de salon -1905). Aceștia ascultau vrăjiți bucăți muzicale, interpretate de artiști și cântăreți renumiți, interpretând roluri de vodevil, operetă, revistă, cabaret, numere de iluzionism, spectacole de circ, întreceri sportive sau pur și simplu pentru a vedea perechi de dansatori unduindu-se pe aripile unui vals la modă. Într-o epocă de înflorire fără egal a Vienei, Complexul Prater rivaliza cu Stadtopera, invitând pe scenă pe marii maeștri ai muzicii vieneze: Johann și Josef Strauß, Carl Michael Ziehrer, Josef Hellmesberger cel Tânăr, Edmund Eysler, Franz Lehár, Oscar Straus și mulți alții. „Veneția Vineză” se afla în întrecere cu Volksprater, atrăgând din ce în ce mai mulți vizitatori, mai ales după ce, în anul 1897, a fost inaugurat Caruselul (roata) Ferris, având nu mai puțin de 65 de metri înălțime, aceasta putând fi observată din oricare punct al orașului. Unul câte unul au apărut noi „orașe” (probabil că denumirea „Orașelul Copiilor” de la noi are ca model aceste „orașe”): 1901 „Orașul internațional” (cu peisaje stradale spaniole, egiptene și japoneze); 1902 „Orașul Florilor”; 1903 „Orașul electric”. În 1905 a apărut un lac artificial, având o suprafață de 4000 mp, transformat ulterior în patinoar, apoi, în anul 1909, s-a instalat Calea ferată pitorească americană, chiar lângă Roata Ferris (Hochschaubahn). Caruselul cu lanț din Prater a fost cel mai înalt carusel cu lanț din lume, până în 2013, și încă este cea mai înaltă clădire din Austria, cu 117 metri. De acolo se vede întregul oraș, ca și din roata Ferris din Parcul de distracții Tibidabo din Barcelona! Un important obiectiv ce urma să fie construit în 1921, Hipodromul, situat la sud de Roata Ferris, a rămas doar în schițele arhitecților. Semnele unui adevărat dezastru financiar apăruseră la orizont, încă din 1912, accentuat în timpul Primului Război Mondial. Foamete, morți și răniți, cui îi mai ardea de distracții? Numai copiilor, probabil!!! Singurele reprezentări cu iz educativ au avut loc în 1915, când s-a serbat centenarul Congresului de la Viena, organizându-se expoziția „Vechea Viena 1814” (cu prezentarea bastioanelor și porților cetății Vindobona, a unor clădiri vechi vieneze, precum fostul Burgtheater, precum și Expoziția de Război, din 1916/1917, când vizitatorii au observat că toate canalele au fost secate de apă, devenind tranșee autentice, înconjurate de sârmă ghimpată, fiind înțesate de arme, mitraliere, piese de artilerie și cazemate, imitând linia frontului... După sfârșitul Primului Război Mondial, această Veneție Vineză a primit numele „Wiener Vergnügungspark” (Parcul de distracții din Viena), continuând să atragă milioane de vizitatori, instalându-se noi atracții, cum ar fi o cale ferată traversând o peșteră și diverse evenimente artistice. În 1945, întreaga zonă a ars, cu excepția roții Ferris.

Despre urme ale culturii române și spaniole în Viena, data viitoare!

Dan Toma DULCIU, Viena

DESPRE GRADE, ÎN LOGICA FORMALĂ ȘI...ÎN SECURITATE!

Memoria orală a facultății bucureștene de filosofie păstrează - sau ar trebui să mai păstreze! - multe și savuroase întâmplări al căror erou principal a fost Radu Stoichiță. „Nenea Radu” pentru colegii săi de la catedra de logică, dar și pentru noi, acei studenți care am avut privilegiul ca Radu Stoichiță să ne accepte printre cei cu care binevoia să adăsta la un pahar de ceva licoare, în diverse ambianțe cum ar fi restaurantul „Opera” situat foarte aproape atât de clădirea Operei Române, de Podul Elefterie și de biserica cu același nume, dar, din fericire, și de sediul facultății de filozofie de pe bulevardul 6 martie (de-acum fostul bulevard!).

Una dintre aceste întâmplări, care a făcut vogă în mediul universitar fiindcă pe care o voi evoca, astăzi. Întâmplare care datează cam de prin anii 68-70, când multe cadre ale Ministerului de Interne urmau, la fără frecvență, cursurile facultății de drept a Almei Mater bucureștene. Aceștia trebuind, desigur, să susțină și niscăi examene. Examene care, oricât ar părea de surprinzător, simpla calitate de lucrător în aparatul Ministerului de Interne sau, mai ceva, în aparatul Consiliului Securității Statului, nu reprezentau, chiar pentru toți profesorii de la facultatea de drept, argumentul determinant ca să le dea respectivilor note de trecere și, cu atât mai puțin, note mari!

Motiv pentru care, chiar dacă mai și puneau burta pe carte, unii sau alții dintre acești cursanți, apelau la strategii de câștigare a bunăvoinței. Unul dintre profesorii care nu prea se dovedeau dispuși să facă mai concesii acestei categorii de „*studenți de la FF*” fiind Radu Stoichiță, titularul cursului de logică formală numită în mod curent logica clasică. Și cum logica formală/clasică era recunoscută ca o disciplină extrem de riguroasă și de complicată, este lesne de înțeles motivul pentru care câțiva studenți mai grijulii s-au gândit la o cale de a-l îmblânzi pe Conf. Univ. Dr. Radu Stoichiță. Cum necum, uite că i-a venit cuiva ideea de a-l invita pe acesta la Casa de Cultură a Ministerului de Interne, unde să susțină (cică!) o informare politică în fața unui public alcătuit, deloc întâmplător, tocmai din cursanții acestuia și viitorii respondenți la examenul la disciplina logică formală!

Invitația fiind lansată, Nenea Radu s-a gândit să nu vină cu mâna goală la acțiune, așa că a venit la Casa de Cultură de pe Splai dimpreună cu doi oameni de mare încredere. Concret, împreună cu prof univ. dr. Paul Popescu-Neveanu, personalitate marcantă a științei psihologice și cu lector univ. dr. Petre Bieltz, el însuși nume de referință în știința logicii. La rândul lor, și ele prudente, gazdele l-au informat, în prealabil, pe distinsul invitat cum că publicul este alcătuit din tinere cadre a căror neostoită dorință era aceea de a afla, din surse autorizate, cele mai sigure informații despre un anumit subiect, Aristotel zis și Stagiritul, ca și despre alți colaboratori ai săi. Pentru a fi cât mai convingători, organizatorii acțiunii au scris pe un bilețel, cu nume și prenume, cine alcătuia distinsul auditoriu. Desigur, fără a mai specifica și locul de muncă al tinerelor cadre.

Urcă, așadar, Nenea Radu la tribună, soarbe din paharul de pe masă, pahar în care se afla o anumită cantitate de votcă, și începe prelegerea. Prelegere pe parcursul căreia Radu Stoichiță revenea foarte des la termenii „general și particular”. Revenire care, pe bună dreptate, a stârnit mari nedumeriri pentru distinsul auditoriu, motiv pentru care coordonatorul acțiunii - el însuși cadru specializat! - i-a scris invitatului un bilețel în care l-a rugat să precizeze ce înțelege domnia sa prin aceste nume de cod. Prompt, Nenea Radu s-a executat:

-Da, tovarăși! Eu folosesc termenii de general și particular, fiindcă, în logică, spre deosebire de dumneavoastră, de Securitate, nu există gradul de colonel!

De prisos să vă mai spun ce mare tăcere s-a lăsat în sală și cât de repede s-a isprăvit manifestarea cultural-educativă. Nu pot, însă, încheia rememorarea fără a menționa și comentariul pe care, în locul corului care făcea comentariile în momentele culminante din tragediile elene, mi l-a împărtășit chiar profesorul Paul Popescu-Neveanu, de la care am aflat isprava pe care v-am povestit-o:

-Și cu asta, gata cu informările politice ale lui Radu (Stoichiță) la Casa de Cultură a MAI!

Șerban CIONOFF

Încercând, și de această dată, să răspund amabilei invitații de a evoca, pentru frații noștri români cititori ai acestei inspirate publicații câteva secvențe din boema tinereții mele, constat că trebuie să revin la un lucru pe care l-am mai spus și îl voi mai spune-o de câte ori va fi nevoie: una dintre marile șanse ale generației mele, a celor care am trăit anii studenției în acea perioadă de relativ dar real dezgheț politic, ideologic și cultural din perioada 1965-1971, a fost aceea de a fi cunoscut experiența a ceea ce cu o formulă devenită repede clișeu, în toată puterea cuvântului, s-a numit „*voioasa, libera cugetare*”. Am în vedere, deopotrivă, deschiderea către abordările filosofice care nu se încadrau în tiparele procustiene ale materialismului dialectic și istoric, precum și prezența la catedra universitară a unor oameni de înaltă ținută intelectuală și înzestrați, de la mama natură, cu o minte iscoditoare și cu o vorbă curajoasă, de la care noi, studenții lor, am deprins o lecție unică în felul său. Printre acești adevărați magiștri, un loc marcant și greu de egalat, ocupă logicianul Radu Stoichiță, eminent exeget al lui Hegel, un profesor cu un admirabil har al zicerilor pe cât de curajoase pe atât de greu de uitat. Greu de uitat, fiindcă greu de contrazis, iertat să fiu!, nu prea cred că este cazul!

Restaurante ACASA - Alcalá de Henares, Madrid
Av. de Daganzo 21, Tel: 662 160 160

Înebuniți de algoritm:

PATOLOGII ALE CREATORILOR DE CONȚINUT ONLINE

Ana Maria GRIGORIU

sunt structurate în mod colectiv. Spațiul cibernetic conține site-uri web al căror design este centrat pe utilizator și, odată cu acesta, este permisă colaborarea utilizatorului ca și creator de conținut într-o comunitate virtuală și nu ca simplu spectator pasiv sau consumator. Acest lucru asigură faptul că utilizatorul se bucură de un rol principal și colaborează pentru a

construi o societate digitală.

Se vorbește despre inteligența colectivă ca o paradigmă a culturii cibernetice și ca un produs al evoluției digitale. Și totodată se vorbește despre creatorii de conținut, care se detașează într-o rețea socială prin interesul generat. Creatorul de conținut este un profesionist care este responsabil cu redactarea unor materiale valoroase în domeniul digital, de obicei, ca parte a unei strategii cuprinzătoare de marketing online.

Jeff Fusco/Getty Images

Mărcile se concentrează în creatorii de conținut cu un mare „nivel de implicare”, refinit prin numărul de urmăritori, considerând că au o credibilitate mai mare. Instagram, care a câștigat de mult spațiu peste Facebook în rândul tinerilor, a fost depășită încă de la începutul pandemiei de către TikTok, platforma a cărei angajare în marketing a crescut cel mai mult într-un an — și în care se obțin cele mai multe venituri —, deși Instagram este încă cea mai folosită rețea de socializare de către creatorii de conținut part-time, iar YouTube cea mai folosită de cei care se dedică

ei cu normă întreagă.

Legislația actuală evoluează în oprirea practicii urmăritorii (followers) fantomă: conform unui studiu publicat în aprilie 2021, doar 55% dintre urmăritorii influențelor de pe Instagram sunt oameni reali; restul erau roboți, conturi latente sau automate. Utilizarea metodelor digitalizate de management al resurselor umane crește rapid. O multitudine de algoritmi în rețelele sociale sunt utilizați în prezent pentru a verifica productivitatea, starea de spirit și starea emoțională și chiar pentru a prezice personalitatea creatorilor ca o modalitate de a completa managementul forței de muncă. Informațiile colectate permit crearea de profiluri ale lucrătorilor și utilizarea aplicării Big Data la managementul resurselor umane, pentru a optimiza procesele de afaceri.

Creatorii de conținut influenți lucrează în medie în ture de zece ore, cu necesitatea de a fi conectați la rețea 24/7. Programul lor de caracterizează prin lipsa unui orar specific și prin absența odihnei în weekend - deoarece este o

îi face să lucreze sub o presiune enormă care se traduce ulterior în niveluri ridicate de stres”, explică Adrián Todolí, profesor de drept laboral la Universitatea din Valencia (Spania), în studiul Ser influencer hoy: posibilidades y obstáculos de una nueva fuente de empleo (A fi un influencer astăzi: posibilități și obstacole ale unei noi surse de angajare).

În general, Influencerul care depinde de utilizarea imaginilor se găsește de obicei pe Instagram, Pinterest și Facebook, în timp ce Influencerul care își folosește conținutul scris se găsește pe Twitter sau Reddit și dacă vorbim despre conținut audiovizual, videoclipuri, atunci îl găsim în TikTok, Instagram, Facebook și YouTube, deși nu întotdeauna cel care reușește cu videoclipurile sale pe Instagram, Facebook și TikTok o face pe YouTube. Fiecare rețea socială este concepută pentru a oferi anumite tipuri de conținut în formatele exclusive și la migrarea către o altă rețea socială generează o anumită respingere de către utilizatori.

„Un algoritm nu este o formulă matematică în sine, ci mai degrabă ceva ca o rețetă de gătit”, este de părere dr. Rosa Miriam Elizalde, jurnalist și doctor în științe ale comunicării. În rețelele de socializare oferi informații despre tine, despre părerile și gusturile tale, iar cu acele informații o inteligență artificială caută pe alții asemănători ție, construind o bulă în care te vei găsi confortabil între alții care gândesc ca tine. Chiar mai mult. Doar cu alții care gândesc ca tine. Crearea unei iluzii. Iluzia că ceea ce crezi tu este ceea ce crede majoritatea. Acesta este cunoscut sub numele de „efectul de turmă”.

Sindicatul spaniol Uniunea Generală a Muncitorilor a fost un pionier în crearea unei „Rețele de creatori de conținut” în Spania și Europa, pentru a da glas unei realități sociale care nu era prezentă în reglementări, referindu-se la noi profesii precum „youtuberi”, „instagrameri”, „tiktokers” sau alte spații și rețele sociale.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental garantat în

Cibercultura se naște din utilizarea computerului, axat în principal pe comunicare, piața electronică și divertisment, și se bazează pe utilizarea TIC (teoriile informației și comunicării); a devenit modalitatea cea mai obișnuită de a comunica și de a crea un mediu care să satisfacă nevoile consumatorului și de a-l menține în contact constant cu ceilalți. Pe de altă parte, ciberspățiul este un univers al rețelelor digitale, care are un punct de întâlnire în cultura contemporană, conflictele mondiale și frontiera economică și culturală. Cultura cibernetică este deci o cultură bazată pe utilizarea noilor tehnologii care face parte din viața de zi cu zi a oamenilor, până la punctul în care a devenit un stil de viață în care utilizatorii sunt cu fiecare zi tot mai adânc înrădăcinați. Experiențele și gândurile lor zilnice sunt în conexiune cu această cultură. Indivizii se simt parte a unei comunități virtuale formate din persoane cu vederi similare.

Se pot aprecia trei aspecte fundamentale care armonizează conceptul de cibercultură:

1. Interactivitatea: Stabilește relația dintre mediul digital și utilizatori; conceptul cuprinde capacitatea receptorului de a controla mesajul care nu se mai realizează într-un mod liniar.

2. Hipertextualitatea: generează acces interactiv, transformând cititorul într-un coautor.

3. Conectivitatea: stare cu o stare tranzitorie stabilită de două sau mai multe persoane care sunt în contact, care este îmbunătățită de tehnologie. Pierre Lévy, concepe ciberspățiul ca pe o etapă în care cunoștințele

societățile democratice. „Revoluția digitală” care permite exercitarea globală a libertății de exprimare, oferă un instrument puternic de exprimare și informare; până în punctul în care astăzi se consideră că acei cetățeni care nu au acces la internet în mod regulat, se pot găsi într-o situație de marginalitate.

Un alt factor important este ca în rețele se creează un masiv răspuns emoțional, nu unul rațional. În rețelele de socializare este greu să dizidezi. A formula o opinie contrară majorității este mult mai rău văzut în ciber spațiu, în lumea virtuală, față de cea reală. Rețelele sunt de obicei destul de agresive în acest sens. Oamenii se uită la ceea ce pare a fi majoritatea și, în general, tac dacă gândesc diferit, după cum ne explică politologa germană Elisabeth Noelle-Neumann în cartea sa: «Spirala tăcerii». Vorbim despre o dictatura a majorității, un fel de control social la care ne adaptăm comportamentele, autocenzurându-ne pe baza a ceea ce rețelele sociale au stabilit ca fiind acceptabil.

Una dintre problemele pe care le evidențiază raportul este necesitatea de a stabili politici împotriva cyberbullying-ului, mai ales în cazul femeilor care nu se dedica sectoarelor tradiționale considerate „feminine” precum moda sau machiajul. Este obișnuit să vezi comentatoare care abordează probleme politice sau sociale care primesc amenințări și insulte, comentarii constante despre fizicul lor și un nivel ridicat de hărțuire. Femeile influente suferă hărțuirii aproape sistematice și cu o impunitate aproape totală din partea celor care o exercită.

Una dintre problemele fundamentale care a apărut în rețele este coexistența cu numeroase și masive valuri de ură (hate), prezente permanent în platformele sociale, indiferent dacă tema tratată este polemica (fotbal, Euroviziune)

sau dacă este o tema care în teorie nu trebuie să stârnească polemici și pasiuni. Comentariile negative masive primite de către creatorii de conținut sunt motivul cel mai important pentru mulți de a părăsi rețelele sociale.

Conform algoritmului platformei, ceea ce postezi pe peretele tău personal în Twitter sau Facebook, ajunge doar la 5% din audiența reală. Pentru a ajunge la mai mult trebuie să plătești. Așa că cei ce vor să se exprime liber în rețelele sociale trebuie să poată face față algoritmului, spiralei tăcerii și valurilor de ură. Toate acestea fiind depășite, vorbim despre câștiguri, despre drepturi laborale, randament, orar, surmenaj etc.

Creatorii de conținut independenți – cei cu zeci de mii de abonați pe canalele online – sunt stresați și subcompensați, potrivit celui mai mare sondaj realizat vreodată pentru creatori. Raportul realizat de Nonfiction Research și Bodacious Strategy Studio, intitulat #IndependentCreator, este cel mai amplu raport despre creatorii de conținut din SUA, cu 1.624 de cazuri din diferite rețele sociale, dezvăluind date concrete despre conținutul pe care îl produc și veniturile pe care le generează. Algoritmii pot elimina baza audienței unui creator. „70% spun că o scădere a profiturilor de la o modificare a algoritmului ar putea avea „efecte grave” asupra vieții lor”, se arată în raport. Agenții de publicitate pot abandona conținutul, iar platformele pe care creatorii și-au construit afacerea pot dispărea. În toate cazurile, creatorul nu are niciun recurs să raporteze sau să protesteze. Anumite platforme, cum ar fi YouTube, acordă o revizuire umană a plângerilor doar canalelor și videoclipurilor care depășesc un anumit prag lăsând canalele cu venituri mici să depindă de „decizia” Inteligentei Artificiale. Așteptarea prea mult timp pentru o

hotărâre care să anuleze eliminarea sau demonetizarea conținutului, poate forța financiar creatorii de conținut să-și oprească practic cariera, reducându-i la tăcere

O privire rapidă arată că 93% au spus că a fi creator de conținut a avut un impact negativ asupra vieții lor, 65% se simt suprasolicitați și/sau prost plătiți și doar 35% consideră că eforturile lor sunt răsplătite cu un venit rezonabil pentru timpul și munca pe care o ai. investi. Căile tradiționale de a câștiga un salariu decent sunt confuze, inconsecvente și inaccesibile pentru mulți”. De exemplu, pentru a câștiga 1.000 de dolari pe lună ar trebui să ai cel puțin 100.000 de urmăritori pe Instagram, 2 milioane de vizualizări pe YouTube și 25 de milioane pe TikTok. În concluzie, mulți se străduiesc să treacă granița de la a fi consumator la a fi creator de conținut, iar dezamăgirea este aproape generală.

Pentru mulți este imposibil să lase, fie și pentru scurt timp, telefonul mobil sau de computer și să evite să cadă în acțiunea doomscrolling-ului, care se caracterizează prin consumul exagerat de informații negative. Multe platforme și companii încep să simtă efectul de burnout, de surmenaj extrem, și să ofere consiliere, programe de sănătate mintală pentru influenceri, dar nici așa nu pot atenua precaritatea inerentă muncii unui creator digital de astăzi. Potrivit unui alt studiu realizat de Universitatea Johns Hopkins și publicat în revista medicală JAMA Psychiatry, tinerii care petrec mai mult de 3 ore pe zi pe platformele sociale pot prezenta un risc crescut de afecțiuni de sănătate mintală, cum ar fi tulburări de sănătate mintală, anxietate și depresie.

Zeitgeist-ul nu este niciodată o rețetă închisă, și mai puțin în aceste vremuri fluide, unde spiritul vremurilor se schimbă înainte de a fi descifrat.

Presiunile sociale, comerciale și legale au dus la adoptarea moderării algoritmice a conținutului pe platforme. În cadrul acestor sisteme, lipsa judecății umane, cauzată de problema amplitudinii, a dus la o creștere a eliminării excesive a conținutului, mai ales din grupurile marginalizate. Întrucât veniturile creatorilor depind de deciziile algoritmului, ce favorizează doar un procent minoritar de creatori, cei cu extrem de mulți urmăritori, stresul celor ce au decis să desfășoare această profesie este permanent, ducând în multe cazuri la probleme mentale.

Bibliografia:

Ali, M., Sapiezynski, P., Bogen, M., Korolova, A., Mislove, A., & Rieke, A. (2019). Discrimination through Optimization: How Facebook's Ad Delivery Can Lead to Biased Outcomes. Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction, 3(CSCW), 199:1-199:30. <https://doi.org/10.1145/3359301>

Kerckhove, Derrick de (1999), De inteligencias en conexión. Hacia una sociedad de la web, Barcelona, Gedisa.

Lévy, Pierre. (2007), “Inteligencia colectiva. Por una antropología del ciberespacio” [en línea], disponible en <http://inteligenciacolectiva.bvsalud.org> Lorenz, Taylor. Young Creators Are Burning Out and Breaking Down, publicat în 8 iunie 2021, în revista The New York Times <https://www.nytimes.com/2021/06/08/style/creator-burnout-social-media.html> Todolí, Adrián, Ser influencer hoy: posibilidades y obstáculos de una nueva fuente de empleo, conferință organizată de UGT (Uniunea Generală a Muncitorilor din Spania) în colaborare cu Universitatea din Valencia, 12 aprilie, 2022 <https://www.ugt.es/ser-influencer-una-nueva-fuente-de-empleo-que-debe-tener-derechos>

Much More Market

CASH & CARRY - PRODUSE ROMANESTI

Vindem și la persoane fizice!

C./ CAMINO DE LAS SALINAS 11
ROQUETAS DE MAR, ALMERIA

Tlf: 950 007 158; www.produseromanesti.es

Liste negre și cultura anulării

În iulie 2020, revista Harper publica o scrisoare semnată de 153 de intelectuali, împotriva așa-numitei culturi a anulării (culture cancel). În text se făcea referire la efectele nocive ale acestei practici care se răspândește în toate rețelele sociale și de opinie, atacând direct libertatea de exprimare în democrațiile contemporane. Scrisoarea era semnată de personalități precum Margaret Atwood, Gloria Steinem, J. K. Rowling, Martin Amis, John Banville, Daniel Kehlmann, Jeffrey Eugenides, Francis Fukuyama, Noam Chomsky, Steven Pinker, Jonathan Haidt, Reginald Dwayne Betts, sau Wynton Marsalis. **„Respingem orice alegere falsă între justiție și libertate, una nu poate exista fără cealaltă”,** afirmă semnatarii.

Răspunsul la această scrisoare a fost puternic și vehement, stârnind mari controverse. Dar de când s-a publicat, cel puțin, dezbateră a devenit deschisă.

Climatul de intoleranță academică este unul dintre punctele care a șocat cel mai mult opinia publică: **„Editorii sunt concediați pentru că au publicat articole controversate; cărți au fost retrase pentru presupusa lipsă de autenticitate; jurnaliștilor le este interzis să scrie despre anumite subiecte; cadrele didactice sunt investigate pentru citarea anumitor opere literare în clasă; un cercetător este concediat pentru că a difuzat un studiu academic evaluat de colegi, care nu se potrivește ideologiei.”**

Ce se ascunde în spatele culturii anulării? Este vorba despre justiție sau despre cenzură?

Sintagma #Me Too a fost folosită pentru prima dată, în acest context, pe rețelele de socializare în 2006, de către activista Tarana Burke. Începând din octombrie 2017, diverse postări publicate de celebrități precum Alyssa Milano, Gwyneth Paltrow, Ashley Judd, Jennifer Lawrence și Uma Thurman, printre altele, au arătat amploarea problemei violenței de gen în sânul industriei cinematografice de la Hollywood. Începută ca o mișcare socială împotriva abuzului sexual, hărțuirii și culturii violului, **#Me Too** a arătat rapid că există o a doua față a monedei. Emanciparea și eliberarea femeilor s-a transformat brusc într-o abordare care consideră vinovăția acuzatului ca implicită, fără nevoia de a trece prin tribunale. Dictionarul Merriam-Webster definește cancel culture drept **„practica sau tendința de a se provoca anulări în masă ca modalitate de a exprima dezaprobarea și de a exercita presiune socială”**. Cultura anulării pare să îngroape valorile liberale americane, provocând linșaje profesionale, pornind de la Hollywood și până în rândurile unor publicații ca New York Times.

Se pare că nu există nicio posibilitate de răscumpărare. Nu se poate executa o sentință, pentru ca apoi vinovatul să se reintegreze în societate. Cei ostracizați sunt pur și simplu șterși din viața publică, fără posibilitate de apel, amintind de intransigentele liste ale senatorului McCharthy ce condamnă comunismul din Hollywood în anii '50, provocând expatrierea unor artiști precum Orson Welles sau Charley Chaplin.

Christopher Plummer îl înlocuiește pe Kevin Spacey în **“All the Money in the World”**

Kevin Spacey nu a fost doar concediat și lăsat fără oferte de lucru. Televiziunile nu îi programează filmele iar Ridley Scott a trebuit să-l șteargă la propriu din filmul *All the Money in the World*, pentru a-l înlocui cu actorul Christopher Plummer. Acest film este destinat să intre în istorie ca cel în care Kevin Spacey întâi apare și apoi dispărea.

Cazul lui Spacey este unic din multe puncte de vedere: victimele sunt atât femei și bărbați, iar unii erau minori când au suferit abuzul. Ștergerea lui Spacey a obținut aprobarea industriei, precum și nominalizări la Oscar și Globul de Aur pentru Plummer, actorul care a trebuit să memoreze rapid un text uriaș și să filmeze în ritm nebunesc. Uneori scenele s-au refăcut în totalitate, iar alteori, actorul a trebuit să filmeze singur; în post-producție s-au combinat scenele deja realizate cu noi cadre de Christopher Plummer pe o chroma verde. Cum ar veni, tot răul a fost spre bine. Toate recenziile menționează aceste curiozități tehnice, cât și motivele care au dus la așa ceva. Cât despre detronatul fost protagonist, cum a zis Ridley Scott, **“Kevin Spacey se află în clandestinitate.”** Un argument important este că structurile de putere pot șterge unii bărbați care nu mai sunt salvabili după o încălcare gravă a normelor. Argumentul nu poate fi acceptat din momentul în care nu se poate aplica tuturor. Atât Donald Trump (în timp ce era încă președinte al S.U.A.),

cât și alte piese importante ale structurilor de putere americane, au primit acuzații similare, realizate inclusiv sub jurământ, iar imaginea publică a acestor bărbați nu a fost afectată. Rușinarea și blamarea publică prin denunțuri moralizatoare, funcționează deci doar în anumite condiții, pentru că există și indivizi aflați deasupra normelor.

Cel mai recent caz viral este cel al actorului Johnny Depp și al fostei sale soții, Amber Heard. Două articole de presă, insinuând abuzuri în timpul căsătoriei, au fost suficiente pentru a pune capăt carierei actorului, fiind concediat atât din *Fantastic Beasts*, cât și din franciza *Pirates of the Caribbean*. În cele din urmă, Depp a fost nevoit să dea în judecată pentru defăimare, ceea ce îl pune în situația ciudată de a demonstra că nu a făcut ceva, în loc ca fosta sa parteneră de viață să demonstreze că a suferit abuzuri. Ordinea firească se răstoarnă, bărbatul trebuind să-și demonstreze nevinovăția pentru ca se pornește de la premiza că femeia spune adevărul. Procesul polarizează opinia publică, provocând, în sfârșit, dezbateră asupra culturii anulării.

Johnny Depp despre Cancel Culture: **„Nimeni nu este în siguranță”**

Cazul lui Johnny Depp este în mod clar foarte diferit de cel al lui Kevin Spacey. Indiferent care va fi sentința în procesul Depp-Heard, opinia publică se vede extrem de decisivă să nu accepte ideea de a crede pe cuvânt o femeie, doar pentru că este femeie.

Rețelele sociale nu par dispuse însă să renunțe la ideea de a își impune părerea prin presiune, doar că pedepșiții vor fi alții. Este foarte posibil ca Johnny Depp să fie reacceptat de Hollywood, iar Amber Heard să fie prima femeie a cărei carieră va fi ștearsă. Deocamdată întreaga planetă așteaptă realizarea procesului și contra-interogatoriul, ca și cum, dincolo de a se demonstra ca Amber minte, ar fi vorba de a recupera un anulat pe nedrept.

**Laura Cătălina DRAGOMIR
Nona OPRIXOR**

Laura Cătălina Dragomir și Nona Oprixor lansează seria CONTAGII

„Capsula timpului”, primul volum al seriei, confruntă istoria, mass-media și arta. Știați că a fost o vreme în care oamenii dansau până mureau? După ce veți citi cartea, veți ști, după cum veți afla și ce treabă are dansul contagios cu cele noua muze și cu plecarea copiilor din Londra, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Acestea sunt câteva din piesele asamblate într-un itinerar unic prin lumi trecute și prezente.

Ce simțeau oamenii? Ce și-au făcut unii altora? Care le erau fricile și uitările?

Autoarele pun o lupă neobișnuită asupra emoțiilor și mentalităților, călătorind de la războiul troian la cel din Ucraina, privind modul oamenilor de a se raporta la moarte, la salvare, la pierderea celor dragi.

Cele trei eseuri se sprijină pe mituri, mărturii și cercetări științifice, legând aspecte ce poate niciodată nu au părut conectate. Ușor de citit, incitantă și, uneori, neliniștitoare, cartea se prezintă ca un puzzle complex și ilustrat, rod al unei activități de detectiv ce investighează memoria colectivă, pentru a descoperi cele mai stranii fenomene ce au contagiat omenirea.

Al doilea volum, „Bărbați clandestini”, pornește de la listele negre de la Hollywood și se referă la cazuri precum Orson Welles, Kevin Spacey sau Johnny Depp.

Sawabona

În perioada 2-12 mai, Casa de Cultură din Uldecona a găzduit o nouă expoziție intitulată Sawabona, sub semnătura echipei Romanian Handmade Team și a curatoarei-manager de proiect, Laura Cătălina Dragomir.

“Fascinația măștilor africane vine poate și din faptul că ele au un nume. Iar acest nume unic, nu este doar asociat sculpturii însăși ci încorporează și semnificațiile, dansul asociat ei, spiritele care o locuiesc.

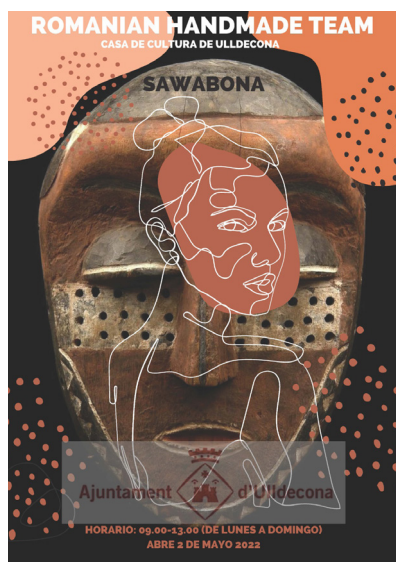
În gândirea africană cele trei nu pot fi diferențiate.

Colecția noastră, pe lângă motivele etno-specifice, a pus un accent important pe protagonismul revenit măștilor, pentru că ele fascinează poate cel mai mult.

Sursele de inspirație au fost măști din Ghana, Cote d’Ivoire, Burkina Faso, măști folosite sezonier în ritualuri legate de ploaie, meșteșugul armelor sau chiar vrăjitorie.

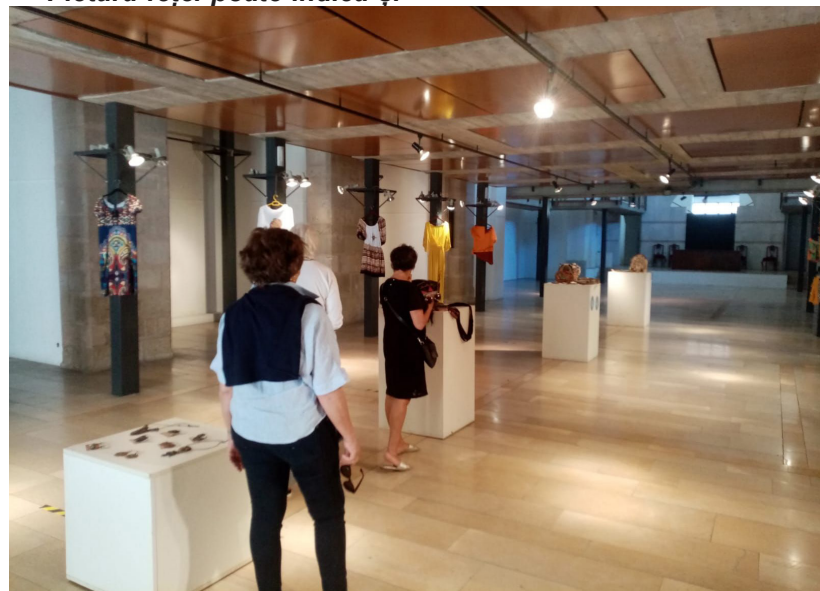
De asemenea ne-au fascinat și inspirat, măștile triburilor: nuba, xhosa și masai, unde pictura feței și decorarea corporală îndeplinesc nu numai o funcție estetică importantă dar au și rol de diferențiere socială, distingând băieții de bărbați, bărbați de bărbați în vârstă, bărbați de femei și membrii tribului de cei din afară.

Pictura feței poate indica și

starea materială. Cei care sunt considerați cei mai frumoși primesc recunoaștere și, în unele cazuri, chiar atenție romantică.

Aceste picturi se regăsesc de asemenea și pe măștile folosite în ritualuri.”

EXPOZIȚIE DE ICOANE BIZANTINE ȘI CONFERINȚĂ DESPRE SPIRITUALITATEA ORTODOXĂ ÎN CADRUL SĂRBĂTORII INTER-CULTURALE **FIRARRELS - TIVENYS 2022**

Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte TIMOTEI, Episcopul Ortodox Român al Spaniei și Portugaliei, Parohia Ortodoxă Română Sfinții Mărturisitori Visarion, Sofronie și Oprea Valdemoro (Prot. Madrid -Sud) în colaborare cu Parohia Ortodoxă Română Nașterea Maicii Domnului Tortosa (Prot. Catalonia II) au inaugurat vineri, 6 mai 2022, în Tivenys, provincia Terres del Ebre, expoziția de icoane bizantine pe lemn a Grupului de pictori REVELAȚIE, format în majoritate din licențiați ai Facultăților de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și București, Secția Artă Sacră.

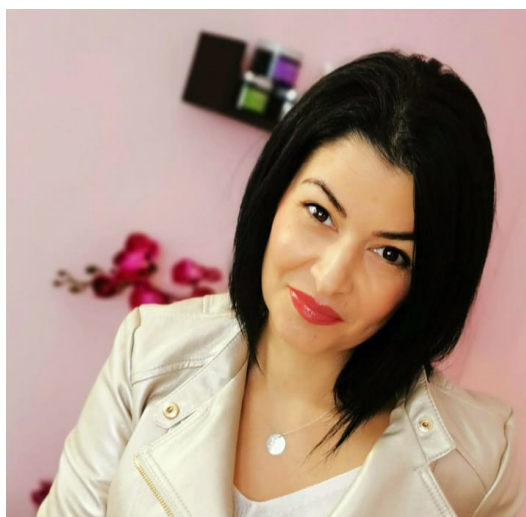
Cu ocazia inaugurării acestui veritabil periplu în lumea fascinantă a iconografiei bizantine, Pr. Dorin Cătălin Sas de la Parohia Ortodoxă Română Valdemoro a susținut un expozeu despre valoarea și simbolistica icoanei în cultul Bisericii Ortodoxe. Tot în acest context, Pr. Ionuț Cristian Ilie, parohul comunității ortodoxe din Tortosa, a prezentat expoziția Martyrium, alcătuită din exponate sugestive ale monumentelor de artă și arhitectură brâncovenească din țara noastră, realizată cu sprijinul Parohiei Ortodoxe Române Sf. M. Mc. Gheorghe din Barcelona, păstorită de PC Pr. Aurel Bundă. Publicul spaniol, prezent la această manifestare cultural-spirituală, a receptat cu mult interes conținutul discursurilor prezentate, admirând operele expuse pe simezele Sălii de festivități ale Centrului Cultural al Primăriei Tivenys.

Ulterior acestui vernisaj, în Plaza Mayor din Tivenys Pr. Drd. David Băltărețu, secretar eparhial și paroh al Parohiei Sf. Ierarh Ioan Maximovich Las Rozas - Majadahonda (Prot. Madrid Nord) a susținut în limba catalană conferința România sufletului meu, o prezentare documentată despre istoria și spiritualitatea poporului român de la origini până în prezent.

Au participat la acest eveniment inter-cultural: Don Eduard Rovira i Gual, deputat de la Generalidad de Cataluña, Dl. Manuel Pleșa, Consulul General al României la Barcelona, Doña Mireia Mata Solsona de la Secretariatul de Igualdad (Generalidad de Cataluña), Don Eladi Galve - primarul localității Tivenys (provincia Tarragona), PC Pr. Vasile Băltărețu, protoiereul Protopopiatului Catalonia II și PC. Pr. Aurel Bundă, protoiereul Protopopiatului Catalunya I, reprezentanți ai autorităților administrative regionale și autonome.

În zilele următoare, manifestările au mai cuprins prezentarea unor expoziții gastronomice și demonstrații culinare, de produse tradiționale și artizanat. Toate aceste acțiuni voluntare au fost implementate de credincioși ai Parohiei Ortodoxe Române din Tortosa, coordonați de Pr. Ionuț Cristian Ilie.

Pr. Ionuț Cristian Ilie
-Parohia Nașterea Maicii Domnului Tortosa

Un mediu de lucru care încurajează învățarea este esențial pentru îmbunătățirea continuă a productivității și obținerea unei performanțe de vârf. În primul rând, transmite oamenilor tăi mesajul clar că dezvoltarea personală și profesională continuă prin metode formale și informale - este vitală. Apoi, cultivă cele trei libertăți fundamentale care creează un mediu propice învățării: libertatea de a exprima idei și opinii, libertatea de a greși și libertatea de a investi timp în învățare.

Un aspect indispensabil unui mediu propice învățării este libertatea de a descoperi și a se angaja în discuții orientate pe soluții.

BENEFICIILE CREĂRII UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE LA LOCUL DE MUNCĂ

Asigură-te ca oamenii să fie recompensați pentru obținerea unor rezultate constructive și nu pentru menținerea unei stări de fapt. Atunci când oamenii sunt sub presiunea nejustificată de a fi de acord și de a se conforma, aceștia evită să vorbească până și despre cele mai evidente probleme, de dragul menținerii consensului și a buneivoinței.

Un mediu dinamic de învățare îi încurajează pe oameni să-și exprime ideile în legătură cu politicile și procedurile care nu funcționează bine. Desigur, trebuie evitate certurile; politețea și atitudinile pozitive trebuie întotdeauna prețuite și întreținute. Dezacordul politic și constructiv produce creativitate, progres și productivitate.

Încurajează-i pe aceia care au capacitatea și înclinația de a căuta răspunsuri la problemele complexe. O altă abordare gresită și destul de răspândită, legată de eficiența timpului, constă în a cere în mod autocratic soluții și răspunsuri imediate. Această abordare stimulează o gândire superficială din partea membrilor echipei și îi obligă pe aceștia să fie agreabili cu orice preț. Acordă-le oamenilor suficient timp și susținere pentru a veni cu soluții de substanță.

Dobândirea unei experiențe valoroase înseamnă a face greseli și a învăța din ele.

Dacă tu nu ai greșit niciodată, înseamnă că nu ai răspuns niciodată unei provocări. Greșelile îi învață pe oameni despre ceea ce nu funcționează bine. Încurajează membrii echipei să renunțe la vigilența lor autoprotectoare și perfecționistă și să aibă entuziasm față de inovare și învățare. Acordă-le membrilor echipei tale libertatea de a-și programa timpul necesar educației și dezvoltării profesionale. Alocarea adecvată a timpului este un factor cheie în crearea unui mediu propice învățării. Deși pregătirea și educația continuă consumă un timp ce ar putea fi folosit pentru rezultate imediate, investiția de timp de acum va aduce dividende semnificative în viitor. Stabilirea obiectivelor, arta de a conduce și dezvoltarea managerială sunt importante pentru evoluția profesională continuă a tuturor membrilor echipei.

Un mediu de învățare sănătos și dinamic este caracterizat de libertatea de a exprima idei și opinii, de a face greseli și de a investi timp în învățare. Aceste elemente ale unui mediu de învățare constituie fondul comunicării eficiente, conducând la perfecționarea continuă și la performanțe ridicate.

Camelia Potârniche-Partener LMI România & LMI Spain

"Spania: Muncitor român, mort într-un cumplit accident de muncă". "Doi muncitori români morți în condiții similare în același timp, în regiuni diferite". "Român mort în Spania în urma unui tragic accident de muncă".

Sunt câteva din titlurile unei liste destul de lungă și prea tristă ca să o continuăm, ultimul publicat doar cu câteva zile în urmă.

Încă îmi amintesc de discursurile pline de mândrie ale politicienilor noștri prin 2007, când vorbeau despre marea "realizare" de a obține pentru noi drepturile de cetățeni europeni, care includeau libertatea de a lucra în afara țării. Doar că au "uitat" să menționeze, sau poate că ignorau faptul că locurile de muncă accesibile persoanelor emigrante

RESEMNARE SAU REZILIENTĂ?

sunt cele numite ale celor trei "D": dirty, dangerous, difficult; ce s-ar traduce ca murdare, periculoase și dificile; sau, pur și simplu, prost plăcite, după cum se exprima Prof. Rosa Rodríguez într-un capitol ce se referă la procesul de emigrare ca și consecință a globalizării. Fără a intra în detalii pe tema complexă și controversată a globalizării, aș dori doar să menționez faptul că singura libertate pe care am obținut-o a fost cea de a ocupa locuri de muncă precare pe care populația autohtonă le refuza, că suntem considerați doar mână de lucru ieftină într-o Europa cu o populație îmbătrânită, deși se fac eforturi pentru a ni se oferi totuși calitatea de "persoane". Persoane în risc de excludere socială, la fel ca multe alte grupuri sociale, cu problema specifică care necesită soluții specifice. Și să un aibă nimeni curajul să afirme că am ales de bunăvoie să emigrăm, pentru că se cunosc destul de bine cauzele care au împins milioane de români să-și lase casele și părinții pentru a-și construi o viață mai bună într-o țară care nu era a lor.

Nu ar fi corect să menționăm doar aspectele negative. Mulți dintre noi, chiar dacă au venit aici "pentru un an", au reușit să-și croiască un drum

al lor, de multe ori cu propriile mâini, și unii chiar au "prins rădăcini". În studiul despre situația emigranților români din Spania pe care l-am realizat anul trecut se putea observa, din datele socio-demografice obținute, că mai mult de jumătate din participanții la studiu aveau intenția să rămână, și un procentaj destul de mare își cumpăraseră o locuință aici. Dar nu ar trebui să ne limităm doar la realizările materiale, deși sunt importante. Adaptarea pozitivă la situația adversă cu care ne confruntăm cei mai mulți dintre noi este la fel de importantă. Se numește reziliență și afirmasem în studiul citat că poate fi considerată unul din factorii cei mai remarcabili care ni se pot atribui, datorită integrării sociale care avea un nivel destul de ridicat, cum s-a putut observa în urma analizei rezultatelor obținute. Aceasta adaptare și integrare implică acțiune, creștere, dezvoltare personală, în contrast cu acceptarea fără nici o împotivire a situației de emigrant, fără a denunța abuzurile și nedreptățile cărora unii dintre noi sunt victime sau pe care le observăm în jurul nostru. Resemnați, sau plângându-ne singuri de milă, întrebându-ne: "ce altceva putem face?"

Consider că este de datoria autorităților române să propozițieze soluții reale pentru problemele cetățenilor din afara țării, chiar dacă un ne aflăm în preajma alegerilor electorale. Existența unui forum simplu de accesat (cel puțin, cu un acces mai simplu decât site-ul folosit pentru a cere o programare la consulat) și care să ofere consultații juridice și de alte tipuri emigranților români care trec prin situații dificile ar putea demonstra un oarecare interes pentru soarta celor din diaspora. Pentru că, aparte de dramele pe care le trăiesc familiile celor morți în accidente de muncă sau din alte cauze, există multe cazuri de nedreptăți în domeniul muncii, cazuri de discriminare rasială, de bullying, femei maltratate sau abuzate, etc.

Dar, până să așteptăm soluții din partea celor ce le promit, din când în când, să un uităm că atitudinea noastră poate face diferența între o viață demnă și una mai puțin demnă. Ar putea fi chiar diferența între resemnare și reziliență.

Lorica MUNTEANU

Laura Cătălina DRAGOMIR

Svetlana Karahan tradițional și matern = haute couture

cu designul.

Ce se simte când începe să fie obișnuită să-ți cauți de viață făcând modă?

Svetlana Karahan: Adevărat: "Moda e viața mea și viața mea e Moda"; eu găsesc plăcerea în fiecare ață și fiecare bucățică de material croită. Obosesc dar nu am obosit niciodată prea mult ca să nu îmi fac treaba.

- Prioritarul decide, dar se pare ca ție ți-au triumfat puterile. De câțiva ani buni ridiculizezi oboseala ocupându-te de atelier dar și de micuța ta. Pentru mine, dovada clară că Svetlana-designerul și Svetlana-mamă nu au fost decizii la urgență.

Cum e ziua ta, să zicem începând de la șase dimineața?

Svetlana Karahan: Zillele mele încep și de la 3 dimineața (clar nu toate dar în proporție de 40%); îmi place să creez și să croiesc "**dimineața pe răcoare**" cum se spune la noi la români. Fiica mea a simțit mirosul țesăturilor încă din primele zile de viață și din ce văd îmi merge pe urme, momentan; de multe ori sâmbăta și duminica le petrecem împreună în atelier, ceea ce mă bucură nespus.

- Sunt și momente în care arta e curată. Și, așa cum se întâmplă și cu cerul, asta îți permite să vezi până unde-i departe. Sentențiază momentul politic pe care îl traversăm în producția de îmbrăcăminte ?

Svetlana Karahan: Eu simt că nu am orizonturi, pot ajunge foarte departe, câteodată mă depășesc pe mine însumi. Segmentul în care activez e plin de oportunități și nu are limite.

- Artă nu așteaptă să treacă zilele, intră în trecut cu nonșalanța cui ia lucruri din clădiri abandonate.

Dai posibilități amintirilor să devină inspirație.

Spune-mi de Moldova ta.

Svetlana Karahan: Mereu spun Moldova e inima mea și România e sufletul meu. Moldova este țara unde m-am născut și la care nu voi renunța niciodată. Dacă nu era Moldova nu eram nici eu.

Cunosc destui artiști ca să am idee cum muncesc persoanele astea.

Și, dacă tot mă refer la uitat și știut, cunosc și destule mame. Până la punctul de-a fi eu una dintre ele și-a putea pune la probă de anecdote, impecabile sau lejere, statutul.

Svetlana Karahan s-a întors vie și după ce a apărut ca designer și după ce a "apărut" mamă.

Cu o minte expansivă, i s-au dat opțiuni și le-a ales.

Pentru că s-a obișnuit să se ocupe de multe lucruri și, ca să o poată face, a trebuit să le vadă mai întâi.

Așa, ca să ne facem o idee, la tine arta n-a întârziat.

- Când ai început să confecționezi primele articole vestimentare? Adolescenților li se întâmplă atâtea, ție ți s-a întâmplat modă, design, credeați c-o să-ți iasă bine integrarea asta a lumii în propriul tău univers?

Svetlana Karahan: Aventura mea în lumea modei a început în 2014, primele articole confecționate de mine au fost paltoanele, pentru ele am o dragoste aparte, apoi în 2016 s-a născut fetița mea Yasemin și o dată cu venirea ei pe lume ne-am avântat împreună în "Universul rochiilor". Nu am știut nimic de la început, nu am avut un plan, soțul a fost cel care mi-a spus: "nu contează cât de scump este materialul, tu încearcă, dacă îl strici mai cumpărăm altele până reușești" - așa am prins curaj și dorința de a continua pe drumul creației.

- Ai lăsat a mai fi o aproape necunoscută, colecțiile lansate asigurându-ne, cumpărători și specialiști, de seriozitatea intențiilor tale

- Aș zice că ai un stil eficace. Încânți dar și vinzi. Dar dacă e să te întorci tu din când în când să vezi ce ai creat, cum te-ai caracteriza?

Svetlana Karahan: Consider că sunt un om simplu, muncitor și corect, astfel nu reușeam să clădesc ce am în prezent. Foarte mult contează cum îți construiești temelia.

- Arta nu merge pe supoziții, ea se mișcă odată cu tine și îți simte sinceritatea.

Te sperie câteodată gândul c-ai făcut-o să aibă încredere în tine?

Se zice că e mai ușor cu oamenii, câteodată pot muri pentru tine doar pentru că îți reușesc abilități.

Svetlana Karahan: Câteodată sunt prea sinceră și deschisă dar anume asta apreciază comunitatea care mă urmărește și pentru care activez; sinceritatea curată este cea mai bună metodă de a avea oameni frumoși și buni lângă tine.

- Nu ajunge să desenezi bine, să croiești, la fel. O spun ca om care consumă modă, dar își amintește doar numele anumitor creatori. Cum ajungi să transmiți și, astfel, să durezi?

Svetlana Karahan: M-am orientat foarte mult spre portul tradițional românesc combinat cu cel moldovenesc. Portul tradițional, cum spun eu, nu va muri niciodată, asta e cartea mea de vizită. Am realizat vestele Ileana și Moldova care sunt cunoscute la nivel internațional. Prin creațiile mele încerc să transmit emoție și dor de pământul natal, românesc.

- Arta e excesul de după ce-ai trăit, ar spune unii. Ți s-a reproșat că fiind atât de tânără nu aveai suficient ca să crezi?

Svetlana Karahan: Da, nu a crezut nimeni în mine în afară de soț, familie și câteva prietene pe care le număr pe degete. Începutul e mereu greu, munca e grea,

cu obstacole, dar dacă ai oameni potriviți aproape și, desigur, ai dorință, sigur reușești!

- Integritatea e singurul loc unde poate trăi arta. Probabil de asta și preferă nesupușii. Prezentul ne împinge să fim piese de schimb pentru a nu rămâne pe drumuri. Ce n-ai accepta niciodată în lumea modei și în viață?

Svetlana Karahan: Nu aș accepta niciodată să mă schimb, să îmi schimb ideile, ar însemna să nu mai fiu eu, și dacă nu mai sunt eu se termină și povestea Svetlanei Karahan. Asta nu se va întâmpla pentru că merg drept pe drumul meu și așa va fi toată viața mea.

Artiștii nu sunt ca ceilalți oameni. Nici nu trebuie. Propriile decizii sunt suficientă distincție.

Valeru Ciurea, jurnalist, România

Indentitate națională

CÂT DE VII RĂMÂN TEZAURELE UMANE VII DUPĂ CE MOR

cu siguranță. Nu vorbesc aici despre lideri politici sau administrativi ci despre acei oameni dintre oameni care suferă pentru fiecare pierdere spirituală a acestui neam, care fac tot ce le stă în putință pentru conservarea și perpetuarea a tot ce înseamnă spiritualitatea satului tradițional.

Și mai sunt oamenii excepționali care au primit suprema recunoaștere, purtătorii titlului Tezaur

Uman Viu, cinci la număr în județul Olt. Doi dintre ei au părăsit deja această lume. Au rămas trei. Cine poate spune că știe cum trăiesc aceștia, oameni în vârstă, bolnavi și, de cele mai multe ori, fără nici un sprijin? Ce face comunitatea locală pentru aceștia? Ce face statul român pentru aceste valori reprezentative care dau identitate culturală și spirituală acestui neam?

Cine, cum și cât ar trebui să se implice în a-i păstra cât mai mult (și cât mai bine!) lângă noi? Cât de vii rămân Tezaururile Umane Vii după ce mor? Cine și cum le mai păstrează vie amintirea? Atunci când intri în sediul unei prefecturi, al unui Consiliu Județean sau chiar și în sediul celei mai sărace primării rurale a acestei țări găsești la intrare, în cel mai vizibil loc, un perete pe care tronează fotografii cu foștii și (actualii) prefect și subprefect (subprefecți), președinte de Consiliu Județean cu vicepreședinții săi, ori primarul cu viceprimarul (viceprimarii) primăriei despre care aminteam. Dar ei, Tezaururile Umane Vii? În afara unei pagini de pe site-ul Ministerului Culturii pe care sunt afișate niște miniaturi foto, unde mai găsim Tezaururile noastre? Scriam cândva, într-un alt articol, despre o imaginar-necesară arcă a culturii tradiționale în care aș aduna pe acei puțini oameni trăitori în satul ajuns aproape deloc tradițional care, dintr-un impuls lăuntric, dintr-o pornire interioară unică (genetică poate?!), duc mai departe tot ce are poporul român mai de preț: sufletul, credința, meșteșugurile, costumul popular, obiceiurile și tradițiile sale, așa cum și străbunii lor au făcut-o, insuflând-o celor care urmau după ei, fără a omite nimic din ceea ce reprezentau toate acestea pentru sufletul și spiritul românesc.

Cei care au primit această recunoaștere au avut, cu siguranță,

un moment de bucurie și de mândrie. Au simțit că efortul și sacrificiile pe care le-au făcut de-a lungul vieții sunt răsplătite. Dar bucuria lor a trecut repede. Diplome înmânate la un an sau chiar mai mult după ce au fost declarați Tezaur Umane Vii, sau diplome care le-au venit prin poștă, mototolite și lipsite de cel mai elementar design care să le confere o oarecare reprezentativitate și identitate vizuală. Sau, și mai dezamăgitor, diplome de Tezaur Uman Viu înmânate post-mortem din cauza unei încetinelii birocratice absolut nejustificate. Mai mult decât atât, după terminarea festivităților de premiere nu mai auzim nimic despre acești oameni cărora, odată cu diploma de Tezaur Uman Viu li se pun în spate și o serie de responsabilități în ceea ce privește păstrarea și perpetuarea meșteșugului, a obiceiului etc.

Răspunzând propunerii, Consiliul Județean Olt i-a recompensat pe cei cinci purtători ai titlului Tezaur Uman Viu ai Oltului cu câte o sumă de bani în cadrul unor ședințe festive. Astfel au fost felicitați public meșterul popular cojocar Dumitru Liceanu de la Vădastra (2015), vătăful de căluș Petre Feraru de la Beria – Oporelu (2015), creatorul popular și colecționar Constantin Nițu de la Cornățelu – Poboru (2019), meșterul poplar Gheorghe Tănase, artist al prelucrării lemnului, de la Corbu (2019) și creatoarea de ii și colecționara Alexandrina Olguța Filip de la Corlătești – Cezieni (2021). Un premiu ca o mică atenție din partea Consiliului Județean și atât. Sfârșit! De ce sfârșit? De ce să nu facem din locurile în care trăiesc acești oameni deosebiți locuri de pelerinaj? De ce să nu îi introducem într-un circuit turistic? De ce să nu aprindem asupra lor lumina reflectoarelor interesului general? De ce îi lăsam într-o con de umbră chiar mai mare și mai densă decât înainte

de a-i numi Tezaur Umane Vii? Unii dintre ei se sting fără ca lumea să afle că au plecat dintre noi. Cei mai mulți dintre consăteni poate nici nu au știut de titlul cu care a fost învestit cel plecat și nici ce a reprezentat acesta pentru comunitatea locală, pentru comunitatea științifică și, de ce nu, pentru țară.

În urmă cu câțiva ani, într-o deplasare în Gran Canaria, am participat la un eveniment cultural la care mi-a fost dat să cunosc ce înseamnă o recunoaștere și o apreciere a comunității pentru un om reprezentativ pentru acea comunitate. Un artist al instrumentelor cu coarde, deținător al unei impresionante colecții de astfel de instrumente a primit grupul nostru în casa lui, în care avea expuse instrumentele pe care ni le-a prezentat, fiecare instrument cu povestea lui, după care am trecut într-o sală alăturată, construită ca sală de spectacole, în care ne-a cântat la câteva dintre instrumentele din impresionanta și valoroasa sa colecție. La final, în curtea superbe case, am stat de vorbă la un pahar cu apă și o prăjitură de casă. Totul a durat câteva ore iar omul a nu numai că a stat la dispoziția noastră ci a făcut în așa fel încât să plecăm de acolo mai bogăți sufletește și mai încărcăți nu numai cu emoție ci și cu informații valoroase despre cultura locală și a insulei. A doua zi am întreat pe cei care ne conduseseră cum a fost recompensat acel om pentru ziua dăruită nouă cu atâta plăcere și bucurie. Am aflat astfel că omul primea de la primăria localității o sumă lunară pentru ca oricând era nevoie să fie prezentat turiștilor ceva deosebit din localitatea lor, acesta să stea la dispoziția lor. La fel primea și o familie care deținea o brutărie

Teodora Trușcă, o excepțională decoratoare a vaselor ceramice specifice zonei Oboga – Româna, **Grigore Ciungulescu**, olar reprezentativ al Obogii, **Tudor Diaconeasa și Nicolae Vladu**, doi încondeietori de ouă care au străjuit Oboga la nord și la sud și care au lăsat meșteșugul în mâinile a zeci de copii cu ajutorul și sprijinul învățătorului **Petre Ciobanu** de la Căluș, **Nicolae M. Nica**, sculptorul în lemn și os și creatorul unui muzeu sătesc de excepție la Chilia – Făgețelu, sunt doar câteva nume care ar fi înnobit lista Tezaururilor Umane Vii ale României dar care nu au avut această șansă. Alături de numele lor ar putea sta alte câteva nume de meșteri populari păstrători ai unor elemente de spiritualitate românească din zonele folclorice distincte și reprezentative ale Oltului: Câmpia Romanașului, Câmpia Boianului și Podișul Cotmenei.

Mai sunt, desigur, și acei lideri locali care țin în viață tradiții și obiceiuri care altfel, fără implicarea lor, s-ar pierde

Vasile Lupaș SFINTEȘ

Vlad Drăculea și Ștefan cel Mare

De aproape de 30 de ani suntem otrăviți constant cu articole de scandal. Inevitabil, această poluare și-a lăsat amprenta pe noile generații și a început să influențeze chiar și viziunea asupra vieții a celor mai în vârstă.

Astfel, succesul profesional nu se mai măsoară doar în valoarea intrinsecă a materialului publicat, ci și în numărul de exemplare vândute sau accesări online.

Ceea ce, acum 30-40 de ani, erau simple baliverne propagandistice s-au transformat în polemici acceptate în mediul științific.

Un caz elocvent în acest sens este și relația dintre Ștefan cel Mare și Vlad Drăculea. De la o opinie, bine documentată, dar, după părerea noastră, incompletă, care vorbește despre un conflict armat între Vlad Drăculea și Ștefan cel Mare, s-a ajuns astăzi, de dragul tirajelor crescute, la formula "dușmani de moarte"!

În rândurile ce urmează vom face o foarte scurtă trecere în revistă a principalelor evenimente care i-au legat pe voievozii de la Târgoviște și Suceava.

După anii de prizonierat la turci, Vlad Drăculea găsește adăpost la Curtea lui Bogdan al II-lea, tatăl lui Ștefan. Trebuie menționat aici că Bogdan Vodă fusese la rândul său pribeag, în anii tinereții, la Târgoviște, la Curtea lui Vlad Dracul, tatăl viitorului Tepeș.

După uciderea lui Bogdan Vodă de către Petru Aron, Vlad și Ștefan pribegesc, probabil, împreună în Transilvania, unde petrec o perioadă împreună cu lăncu de Hunedoara.

Despre Vlad se știa sigur că venise din Moldova dintr-o scrisoare a lui lăncu de Hunedoara către Brașoveni. Guvernatorul Ungariei, în virtutea tratatului de pace încheiat cu otomanii, nu putea permite niciun conflict cu Țara Românească, inclusă și ea în tratat. Astfel, lăncu de Hunedoara cere brașovenilor să nu îl ajute pe prințul Drăculea în încercarea sa de a reocupa tronul Țării Românești, ci să-l prindă și să îl trimită „în părțile Moldovei, de unde venise”.

După cucerirea tronului Basarabilor de la Târgoviște, Vlad Drăculea adăpostește la curtea sa pe viitorul Domn al Moldovei, dimpreună cu cel puțin unul dintre boierii Moldoveni.

La Târgoviște, Ștefan este văzut de logofătul moldovean Mișu, credincios lui Petru Aron. Logofătul încearcă chiar să îl asasineze pe Ștefan, fapt ce explică înverșunarea cu care viitorul domn al Moldovei îl va urmări, mai târziu, pe Mișu.

În primăvara anului 1457, Drăculea îl ajută pe Ștefan să ocupe tronul Moldovei, lucru consemnat de către Grigore Ureche.

Episodul cel mai controversat dintre cei doi se petrece în anul 1462. În timpul invaziei otomane, în Țara Românească, Ștefan cel Mare atacă Cetatea Chilia.

Aflată pe teritoriul Țării Românești, Cetatea Chilia era un important punct strategic și comercial într-o vreme în care, America nefiind încă descoperită, comerțul se făcea, cu precădere, între Europa și

Orient.

Situația Cetății Chilia nu era însă atât de simplă, cum pare la o primă analiză, iar un conflict armat între cei doi voievozi români nu a existat, din punctul nostru de vedere.

Încă din vremea lui lăncu de Hunedoara, Chilia fusese cedată Ungariei și era păzită de către o garnizoană maghiară. Documente în acest sens sunt suficiente și prezentăm două dintre ele:

„Noi, lăncu de Hunedoara, comite de Bistrița..., vă poruncim cu tărie prin cuprinsul scrisorii de față, vouă, înțelepților și chibzuiților bărbați, judei și orașenilor jurați din orașul Brașov, că îndată ce veți afla cele de față în socoteala plății dării sfântului Martin, ce va veni acum, să dați alesului Stoica, pe seama noastră, pentru apărarea cetății noastre Chilia (Kylia) două mii de săgeți, cincisprezece arcuri, două sute de corzi de arc, numite în limba poporului ideg, și două măji sau lingouri de fier, și cu privire la aceasta ne așteptăm de la voi ca, dacă veți primi scrisoarea acelu Stoica, să fiți gata a-i da cât mai multe dintre cele arătate mai sus; și să fiți datori a-i trimite cele de față.”

Al doilea document, Cronica moldopolonă face referire exact la momentul atât de controversat al asediului cetății și menționează împrejurările în care Ștefan suferă o rană la picior care îi va crea probleme toată viața: **”L-au lovit cu pușca ungurii din Chilia”**

Atacul oștilor moldovene asupra Chilieii are loc în contextul invaziei lui Mahomed Cuceritorul în Țara Românească, în 1462. Acest aspect, bineînțeles ar putea arunca o umbră și mai întunecată asupra personalității lui Ștefan cel Mare, dacă atacul ar fi fost îndreptat împotriva lui Vlad Drăculea.

O altă sursă contemporană vine în sprijinul ideii că cei doi voievozi emblematici ai istoriei României nu s-au aflat în conflict

armat. Notele lui W.Wheey povestesc că Vlad s-a împăcat cu acel duce (Ștefan) în care avea mare încredere și care l-a ajutat în lupta contra lui Radu cel Frumos”

Matei Corvin, regele Ungariei se angajează în fața Papei și a Europei să treacă munții în Țara Românească și să lupte alături de valahi împotriva sultanului Mahomed. Coroana Ungară primise chiar importante sume de bani din Apus pentru această campanie.

În condițiile în care ajutorul maghiar promis lui Vlad Drăculea, în lupta cu otomanii întârzia și devenise evident că nu va mai sosi, putem crede că domnitorul muntean începuse a bănui o trădare a lui Matei Corvin. Iar o neîncredere din partea voievozilor Ștefan cel Mare și Vlad Drăculea în ceea ce privește fermitatea antiotomană a lui Matei Corvin, a existat foarte probabil și înainte de 1462. În acest context, eliminarea garnizoanei maghiare de pe teritoriul Țării Românești era imperios necesară și se încadrează perfect în logica militară.

Există chiar o ipoteză plauzibilă care menționează un tratat secret între Matei Corvin și sultanul Mahomed Cuceritorul, știut fiind faptul că cei doi nu s-au aflat niciodată pe același câmp de bătălie simultan.

În contextul foarte complicat al prezenței Sultanului Mahomed pe teritoriul Țării Românești, în 1462, prezența oștilor

Moldovei au avut un efect benefic pentru independența Țărilor Române. Desfășurarea ostilor moldovene la Chilia au împiedicat orice acțiune otomană asupra cetății, precum și deschiderea unui nou front și a unei noi direcții de înaintare către Târgoviște. Un atac al lui Mahomed asupra cetății ar fi însemnat intrarea în război nu doar cu Ștefan Cel Mare, ale cărui oști se aflau deja în fața cetății, ci și cu Polonia, suzerana Moldovei. Garnizoana maghiară va rămâne în cetate până în anul 1465 când cetatea va fi cucerită de către voievodul Moldovei.

După cum aflăm din versiunea rusească a analelor Moldovei:

„În anul 6973, Ștefan Voievod, fiul lui Bogdan Voievod, a luat înapoi de la unguri Cetatea Chilieii.”

Un alt episod al alianței dintre cei doi domnitori români se desfășoară în iulie 1476, când Moldova suferea invazia aceluiși sultan Mahomed Cuceritorul. Aflat în Transilvania, în funtea a treizeci de mii de oșteni, alături de alt căpitan al lui Matei Corvin, Ștefan Báthory, Vlad plănuia intervenția în Moldova pentru ajutorarea lui Ștefan și înfrângerea lui Mahomed.

Foarte interesantă în acest sens este și precizarea, că fiecare dintre războinicii aflați sub comanda lui Vlad Drăculea și a lui Ștefan Bathory, „va purta cu el o secure, și aceasta... pentru a putea astupa drumurile cu arbori și lemne, spre a închide calea turcului, ca să nu aibă putință de a se întoarce înapoi.”

Recunoaștem aici cu ușurință determinarea domnitorului de la Târgoviște și dorința sa constantă de a distruge oastea otomană, precum și lipsa totală de frică în fața unui inamic mai numeros.

Din păcate, ostile Transilvaniei nu au putut face la timp joncțiunea cu cele ale lui Ștefan cel Mare, și anul 1476 va consemna victoria turcilor în Moldova. Totuși, Vlad și contingentul transilvănean vor contribui la alungarea turcilor din Moldova, după data de 26 iulie, data bătăliei de la Valea Albă.

***

Un episod arhicunoscut și necontestat până acum este și obținerea celei de-a

treia domnie a lui Vlad Drăculea. Sunt bine documentate și cunoscute insistența cu care Ștefan a cerut eliberarea lui Vlad din captivitatea impusă de către Matei Corvin, precum și faptul că voievodul moldovean va lupta cu sabia în mână, nu doar politic, pentru reînscăunarea vărului său.

Cei 15 000 de oșteni moldoveni conduși de către Ștefan cel Mare eliberează partea de Nord-Est a Țării Românești, iar cei doi voievozi se întâlnesc la finalul luptelor. **”Și a voit poporul ca amândoi voievozii, (Ștefan și Vlad) să-si jure între ei dragoste și alianță, astfel că întreaga acea țară s-a asigurat că turcul nu-i va mai face griji!”**

Se încheie, astfel, un cerc al istoriei, iar Ștefan cel Mare își plătește datoria către cel care îl adăpostise în anii pribegiei și susținuse militar cucerirea tronului de la Suceava, în 1457.

***

Un alt episod care ilustrează cât se poate de clar felul în care domnitorul moldovean se raporta la vărul și aliatul său din Țara Românească se petrece la trei ani după stingerea din viață a lui Drăculea.

Astfel, un amănunt istoric, până acum ignorat, vine în sprijinul ideii că între cei doi voievozi a existat o relație de susținere permanentă și admirație reciprocă.

La 16 iunie 1479 se naște fiul marelui Ștefan și al Voichiței, fiica lui Radu cel Frumos și cea din urmă soție a voievodului moldovean. La botez, coconul domnesc

primește numele de Bogdan-Vlad. În documente va fi menționat mai târziu ca Bogdan al III-lea sau Bogdan cel Chior

În lunga listă a domnitorilor moldoveni, prenumele de Vlad nu este deloc unul obișnuit. După cercetările noastre este singura dată când un cocon domnesc al Moldovei primește acest prenume.

Evident, Ștefan cel Mare a ales acest nume în amintirea fostului protector și aliat Vlad Drăculea. Foarte semnificativă, această alegere arată, fără echivoc, felul în care Ștefan cel Mare îl privea pe Vlad Drăculea, chiar și după moartea acestuia.

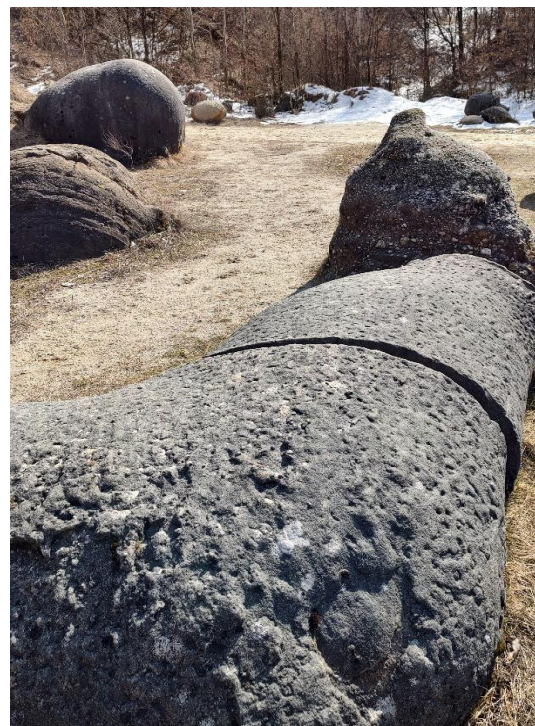
Restaurarea lui Țepeș în 1476 a fost posibilă datorită unui efort conjugat transilvano-moldovenesc. Solul lui Ștefan cel Mare la Veneția, Ioan Țamblac, povestea astfel la 8 mai 1477, în fața Senatului - cu înseși cuvintele domnului Moldovei – expediția din Țara Românească: **„... eu cerusem ca voievodul Basarab să fie alungat din cealaltă Țară Românească și să fie pus acolo un alt domn creștin, anume Drăculea, cu care să ne putem înțelege împreună. Am înduplecat chiar la acest lucru pe mărișă sa craiul unguresc, ca să se îngrijească și el, din partea sa, ca Drăculea să ajungă domn. Și, înduplecându-se în sfârșit, el a trimis să-mi spună ca să-mi adun oastea și să merg să pun pe numitul domn în Țara Românească. Și așa am făcut îndată și am mers, eu dintr-o parte și căpitanul craiului dintr-alta, și ne-am unit și am pus în domnie pe zisul Drăculea.”**

În concluzie, nu doar că un conflict militar între cei doi nu ne pare întru totul verosimil, dar, cu siguranță, despre o dușmanie de durată între voievozii Valahiei Mari și cel al Valahiei Mici nu poate fi vorba.

1. Nicolae Stoicescu- Vlad Tepes, pag.33
2. Nicolae Stoicescu- Vlad Tepes, pag. 59
3. Sursa traducerii: Documenta Romaniae Historica, Seria D. Relații între Țările Române, vol. I (1222-1456), București, 1977 citată de tiparituriromanesti.wordpress.com

Ilustrații din cărțile semnate de Vasile Lupașc Sfințeș, realizate de către artiștii Andrei Pervukhin și Cristian Stanciu.

MUZEUL TROVANȚILOR din Costești

Muzeul Trovanților din Costești, județul Vâlcea, este o rezervație naturală de tip geologic, un muzeu în aer liber lângă Drumul Național 67 Râmnicu Vâlcea – Târgu Jiu. În suprafața generoasă a acestuia (aproximativ 1,10 ha) se găsesc numeroase formațiuni geologice cu dimensiuni de la cele mai mici și până la câțiva metri, în forme sferice sau elipsoidale neregulate, toate aceste formațiuni geologice fiind cunoscute sub denumirea de trovanți. Termenul de trovant este specific literaturii geologice române și a fost introdus prima dată de Gheorghe Murgoci în lucrarea „**Terțiarul din Oltenia, 1907**”. Trovanții reprezintă cimentări locale în masa nisipurilor ce le contin, iar secreția neuniformă a cimentului conduce la diferite forme ale acestora, uneori cu totul bizare.

Cele două condiții esențiale în formarea trovanților sunt <<existența unor sedimente nisipoase și conservarea unei largi porozități în ciuda compactării normale cauzată de presiune precum și prezența concentrațiilor locale, cu distribuție neuniformă, numitele “**segregații**” de minerale specifice de componenți secundari dispersați în roca gazdă (fluide carbonice în nisipuri).

Trovanții din Costești apar din râpa gălbuie, argiloasă, așa cum puteți vedea în imaginile atașate, de unde se rostogolesc la vale într-un vuiet ca o chemare de departe, ca o năvălire de nicăieri.

Eram singură în tot acest muzeu în aer liber când am auzit prima oară vuietul râpii, și m-am uitat în zare uimită ca și cum ar fi urmat să fiu martoră la nașterea unui nou trovant. Trovanții pot fi întâlniți în mai multe zone din România, dar cei de la Costești sunt cei mai spectaculoși datorită diversității și dimensiunii formelor – de la câțiva centimetri și până la 5m.

Tanța Tănăsescu

ALBAYZÍN

Granada atrage zilnic mii de vizitatori din toate colțurile lumii datorită magiei și autenticității monumentele, străzilor și piețelor sale. Albayzinul este considerat unul dintre cele mai fermecătoare colțuri ale orașului și este cartierul cel mai vechi din Granada, înscris pe lista monumentelor Unesco din anul 1984 deoarece conservă parte din structura și urbanismul maur din secolul XI. În același timp, nu a devenit un muzeu în aer liber ci continuă să fie un cartier cu aproape 8 300 de locuitori care își desfășoară viața aici în mod normal.

Ceea ce ne impresionează cel mai mult este faptul că păstrează o atmosferă boemă în care vizitatorii și băștinașii se deplasează prin cadrul său alb impregnat de aer maur. Piața principală numită Piața Mare - "Plaza Larga", în mijlocul căreia se află piața de legume, fructe și produse tipice, ne duce cu gândul la târgurile ambulante medievale. Modul de viață al locuitorilor săi ne dau senzația unui mic sat medieval - înconjurat de zidurile fostei Fortărețe Alcazaba Cadima; aflat în inima unui oraș modern. Un cartier autentic care își păstrează esența și tradițiile vechi și pare a fi un cadru atemporal în care legenda și istoria merg mână în mână.

Cartierul se află situat pe un deal la aproximativ 800 de metri înălțime, vis-a-vis de Colina Sabika, dincolo de valea râului Darro, un loc de o frumusețe uluitoare. Labirintice și întortocheate, aleile sale pietruite se deschid brusc în pătrate minuscule ca niște puncte de "belvedere" privilegiate către Alhambra și poalele Munților Sierra Nevada, cu o vedere deosebită către oraș. Fără îndoială, unul dintre cele mai cunoscute obiective turistice este Observatorul Sfântul Nicolae "Mirador de San Nicolás" în care se află biserica actuală cu același nume. Sute de turiști urcă zilnic acolo pentru a putea imortaliza unul dintre cele mai frumoase apusuri de soare din lume, cum afirma un președinte al Americii după vizita sa din anul 1997 printr-o celebră frază: "În Albayzín am văzut cel mai minunat apus de soare din lume". Lângă viewpoint, se află Moschea din Granada construită în anul 2003, de o frumusețe rară, în care se poate vizita curtea abluțiunilor și

CARTIERUL ATEMPORAL ÎN CARE LEGENDA ȘI ISTORIA MERG MÂNĂ ÎN MÂNĂ

grădinile exterioare.

Plimbarea pe străzile înguste din Albayzín este cea mai bună modalitate de a cunoaște aspectul urban autohton și de a putea înțelege cum trăiesc locuitorii săi în casele tipice numite "cármenes" care conferă acestui cartier hispano-musulman un caracter deosebit. Numele de "Carmen" vine de la cuvântul arab "karm" ce înseamnă viță de vie.

Pentru ca o casă să fie considerată "cármenes" trebuie să aibă un teren de grădină dispus în terase cu pomi fructiferi, fructe și legume, fântâni arteziene joase și ziduri înalte de jur împrejur pentru a diferenția viața privată, a familiei, de viața publică. Gardul este de fapt un zid foarte înalt menit să mențină intimitatea. Aici se transmite un concept foarte interesant moștenit din filozofia musulmană ce susține că frumusețea trebuie să se afle în interior și că exteriorul trebuie să fie cât mai simplu. La fel ca și Alhambra, când o privim din exterior pare o fortăreață, dar înăuntru este un palat de un rafinament și o eleganță nemaivăzută. Altfel, persoanele, din exterior trebuie să fie cât mai smerite și simple dar să impresioneze prin frumusețea lor interioară. Se spune că un locuitor din Albayzin din perioada maurilor nu ar fi reușit să-și găsească liniștea și odihna în casă, decât dacă ar fi renunțat la poziția sa socială. De aceea, scriitorul Pablo de Rojas când descrie o casă carmen din Albayzin afirma că este "Paradis închis pentru mulți și grădină deschisă pentru puțini". În momentul în care se vizitează cartierul le recomandăm turiștilor să-și facă rezervare din timp la casa numită Carmen de la Victoria ce aparține Universității, pentru a intra să o viziteze și să savureze o cafea într-un cadru idilic. Majoritatea carmenelor sunt private, însă mai există câteva carmene secrete în care turiștii se pot bucura de un spațiu privilegiat precum Carmen de Los Cipreses sau Carmen de la Victoria.

O altă priveliște fabuloasă a Alhambrei, populară pentru turiști, este de la Carrera del Darro, una dintre cele mai vechi străzi din Granada, care se întinde de-a lungul părții de nord a Río Darro unde se află și Muzeul Arheologic al Orașului, Palatul Cordoba, Casa de Zafra, Centro de Interpretación de Albaicín, Casa Ajaris etc

Nu departe de Mirador de San Nicolás, se află Biserica San Salvador construită pe locul unei moschei anterioare și care este demnă de remarcat pentru stilul său Mudéjar (arhitectură creștină influențată de designul islamic) și altarele sale deosebite.

În partea de sus a Cartierului într-un tur privat puteți descoperi istoria, legendele și funcțiile pe care le implineau aceste locuri ce astăzi au devenit monumente. Vă așteaptă multe locuri ce merită descoperite, curiozități legate de fațadele și straduțele pline de mister și de istorie. Observăm că numele fiecărei străzi evocă meseriile locuitorilor săi. De exemplu pe strada brutarilor "Panaderos" se află cuptoarele vechi și multe brutării actuale care ne ademenesc cu miremele produselor recent pregătite. Pe aceeași stradă se află și faimoasele baruri de tapas și restaurante care oferă experiențe culinare cu specific arăbesc sau andaluz, cât și spectacole de flamenco în direct.

Strada apei "Agua del Albaicín" este și ea foarte interesantă mai ales dacă vrem să înțelegem de unde provine deoarece în partea de sus a colinei nu avem nici un izvor natural. Este ușor de imaginat sistemul

hidraulic odată ce am înțeles funcționamentul său. Pe sub acea stradă se canaliza apa care ajungea printr-un sistem de conducte și cisterne și aproviziona rezervoarele de apă de lângă moschei. Acea apă se folosea și pentru abluțiunile de dinaintea rugăciunii (spălarea pe față, pe mâini și pe picioare - ritual de curățare fizică și spirituală a musulmanilor înainte de a se ruga, de cinci ori pe zi).

Aceste rezervoare se numesc "aljibes" și cea mai mare cisternă de acest fel din cartier este Aljibe del Rey cu o capacitate de 300 metri cubi de apă. Trebuie să ne imaginăm că în perioada maură existau foarte multe moschei, care mai târziu, după recucerirea orașului s-au transformat în biserici ori au dispărut. Acesta este cazul bisericile Salvador, San Bartolome, San Nicolas, San Miguel și altele. Lângă actualele biserici creștine ne surprinde să vedem fostele rezervoare de apă care încă sunt folosite și astăzi. Mai odinioară fostele băi arabe numite hamamuri (interzise și distruse mai târziu în secolul XVI) se află chiar pe strada apei lângă canalul principal.

O plimbare de-a lungul străzii Santa Isabel la Real vă permite să vedeți mănăstirea omonimă și palatul Dar al-Horra, casa mamei sultanului Boabdil. De asemenea merită să intrați la Casa Muzeu Max Moreau sau la Casa Carmen a Chiparșilor pentru a vedea grădinile, terasele cu legume, și structura caselor dispuse în jurul curților interioare pătrate cu fântână în mijloc și paviment frumos decorat, înconjurat de ziduri înalte în care se păstrează intimitatea familiei. Murmurul apei din grădini, pomii fructiferi și plantele inmirosmate ne duc cu gândul la un paradis pământesc.

Albayzínul este un loc visat de marii poeți, muzicieni și chiar regi. Evocat în mari opere de artă și o amintire de neuitat pentru turiștii care au ocazia să-l descopere.

A consemnat, Loredana DRAGĂ

Asociația Națională Solimundo

Jara iar una dintre sesiunile de informare le-am avut în cadrul Ambasadei Române la Madrid. În toată această perioadă am sprijinit comunitatea rromă din Valdemingomez(Gallinero), manifestând pentru dorința acestor oameni de a trăi în condiții demne.

Încă din primavara 2015, am fost vizitați periodic de doamna Dana Varga, reprezentatul Guvernului României reprezentând etniile, purtând un dialog oficial cu diverse instituții, iar în luna martie 2016 am avut oportunitatea să fim invitați la o conferință în Barcelona cu tema Mobilitatea Rromilor în Spania. Printre invitații speciali au fost: doamna Geanina Voicu, Consul la Consulatul Român din Barcelona, reprezentanți din primăria Madrid, Valencia, Barcelona, alți liderii de organizații spaniole împreună cu membrii Asociației am depus o muncă asiduă în ceea ce privea tabăra de rromi din Valdemingomez.

Am reușit să ducem diverși reprezentanți printre care și consilierul primăriei din Madrid, domnul Antonio Miguel Carmona, pentru a vedea viața grea a acestor oameni.

Mulțumiri Doamnei Manuela Carmena, primar al Madridului, care a luat act de petiția noastră și timp de aproape 2 ani aceea tabără a fost în atenția autorităților.

De altfel în noiembrie 2018 am participat cu doamna Manuela Carmena și alți invitați ai primăriei Madrid la o ședință de lucru în România, în orașul Tândărei, oraș din care proveneau cei mai mulți locatari ai taberei.

Scopul vizitei de lucru în România a fost implementarea unui proiect pentru copiii familiilor din acea tabără de a-și petrece o perioadă de patru cinci luni în România în perioada de vară.

În luna septembrie al anului 2019 a avut loc mutarea a 24 de familii din acea tabără în apartamente din diverse zone ale Madridului.

În 2020, afectați de pandemia Covid-19, am fost nevoiți să anulăm toate protestele din grija de a nu se îmbolnăvi cineva deși pe 15 martie aveam programat un protest autorizat în fața Ambasadei Române din Madrid și în alte 28 de locații din România și Europa pentru familia Smicală.

Având în vedere faptul că această pandemie ne-a prins pe majoritatea nepregătiți, am început să fim solidari cu cei în dificultate, oferindu-le alimente donate de către alți conaționali ai noștri.

În acea perioadă am scris o scrisoare către Guvernul României, Ministerul Afacerilor Externe, Administrația Prezidențială, Parlament, în care am cerut Guvernului să trimită o aeronavă pentru a putea repatria persoanele ce trebuiau să ajungă în țară.

Mulțumim Guvernului de atunci care a luat act de solicitarea noastră și au trimis două aeronave una la Madrid și alta la Barcelona, astfel, putând fi repatriate 380 persoane.

Mulțumim pe această cale Ambasadei Române și consulatelor din Spania care zi și noapte au stat la îndemâna cetățenilor răspunzând la fiecare telefon preluând actele de la fiecare persoană care solicita repatrierea, fiind înscrși un număr de aproximativ 1000 de persoane pe listele de așteptare.

Claudiu Traian Covaciu,
Președinte Asociația Națională Solimundo

Nota Redacției:

În cadrul procesului de apropiere și cunoaștere a reprezentanților pe care România ii are în Parlamentul European, în data de 15 aprilie a anului curent, s-a desfășurat în Madrid o reuniune cu participarea membrilor comunității românești din Regatul Spaniei, reuniune organizată de către Asociația Națională Solimundo al cărei președinte, dl. Claudiu Traian Covaciu a făcut-o posibilă prin invitația transmisă europarlamentarului Maria Grapini, dând curs unei mai vechi dorințe în acest sens și anume luarea pulsului cât și a cunoașterii într-o manieră directă, nemijlocită, a problemelor fierbinți pe care comunitatea românească din Regatul Spaniei le revendică, ele fiind, prin extensie, și ale mai multor comunități de români din Uniunea Europeană.

Asociația Națională Solimundo este o asociație care vine în sprijinul comunității românești din Spania în diverse arii de implicare, în mod deosebit a problemelor comune sau generale ale comunității.

Deși oficial a fost înregistrată în 2016, primele acțiuni desfășurate de către Solimundo au fost protestele organizate în sprijinul familiei Bodnariu, începând cu luna decembrie 2015 până în aprilie 2016, mai bine de 20 de proteste în Madrid și Spania.

Comunitatea creștină românească din Spania a scris istorie, luptând zi de zi pentru întregirea acestei familii. Am rămas uimiți și impresionați de generozitatea oamenilor și forma lor în care au protestat și colaborat.

Familia Bodnariu a fost o familie fericită pentru că în urma celor 210 zile în care copiii au fost înlăturați din mijlocul lor, după protestul internațional din 16 aprilie 2016, și-au recăpătat cei cinci copii.

Printre activitățile ample, menționăm participarea a aproape 1500 persoane în 10 ianuarie 2016, respectiv a 700 de persoane la protestul din 16 aprilie 2016 organizat în fața primăriei din Arganda unde comunitatea creștină din Valencia a venit cu un autocar etajat pentru a susține și cere înapoierea copiilor Bodnariu.

Anul 2016 a fost un an imens în organizarea și participarea la proteste, amintim implicarea pentru familia Barbu Florin și Claudia Racolța, familia Smicală și a altor familii sau părinți ai căror copii le-au fost luați de autorități pe motive neintemeiate.

Cu ocazia zilei de 1 decembrie 2017 s-a inaugurat Asociația Națională Solimundo. La inaugurarea au participat peste 40 de persoane, atât invitații spanioli, din România, cât și diferiți președinți de asociații, avocați sau persoane cu diverse implicări în comunitățile românești din Spania, în cadrul unui eveniment ce a avut loc în sala de conferințe a Hotelului AB din Arganda Del Rey

Tot în această zi am sărbătorit și Ziua Națională a României, eveniment la care am avut onoarea să avem printre invitați pe domnul Mihai Sârbu, reprezentant al Ambasadei Române, o mare parte din comunitatea română activă din Arganda Del Rey dar și membrii ai Asociației Pro Vita Lex din Torrejon de Ardoz. Aceștia au încântat publicul cu frumoasele melodii patriotice intonate de soliștii asociației.

În acea perioadă am avut o bună colaborare cu Organizația Movimiento por la Paz, ai căror reprezentanți i-am întâlnit în cadrul unui simpozion organizat în iulie 2014 în incinta Universității Nebrija de către ambasadorul din Correa de Sud, Man Hee Lee și unde au fost reprezentați din peste 20 de țări, iar în toamna anului 2014 am participat la cel mai mare Summit Mondial pentru Pace organizat pe stadionul olimpic din Seul, Coreea de Sud.

Din decembrie 2017, sprijiniți de Organizația Movimiento por la Paz, am organizat diferite sesiuni de informare a cetățenilor comunitarii despre drepturile electorale ale cetățenilor europeni în Spania. Printre locații au fost: Arganda Del Rey, Campo Real Manzanares de Ciudad Real, Villa Nueva de la

Ileana Pascu - Madrid

15 ANI fără o lună

Născută în 1973, comuna Ocnița, județul Dâmbovița, România. Locuiește în Madrid. A publicat în Antologia Document „Vis cu Nichita”, în cadrul Academiei Internaționale de Literatură și Artă a Societății Culturale Apollon România, editura Rocart, volumul XII, România, Antologia Prietenii revistei „Poezii pentru sufletul meu”, volumul IV, editura Globart Universum, Montreal-Canada. Recenzie la poezie, în vol. XV al Antologiei „Vis cu Nichita”, Antologia bilingvă engleză-spaniolă „Escritores sin Fronteras”-Peru, Enciclopedie a Poeților și Scriitorilor din întreaga lume-2021, Antologia în limba spaniolă „Arte en tiempo de Pandemia”, Spania, Barcelona, Revista bilingvă „Passion4life”, Madrid, Antologia 100 poeți – 100 poezii „Poezia ca spectacol”- Bistrița, România, Antologia Femeia - un nou anotimp în literatura contemporană, Revista „Vitrina cu poezii” – România.

Știi ce mi-am spus prima dată când am venit în Spania? Plec pentru o lună de zile, dacă rezist, rămân, dacă nu, în veci nu o să mai plec de acasă, de lângă copii!

...A fost cea mai lungă și chinuitoare lună din viața mea !... Plângând, îmi spuneam: **TREBUIE SĂ REZIST!** Necesitățile erau multe... Aveam trei împrumuturi în băncile din România. Lucram într-o Fabrică de carne în România (Cris-Tim), am fost dați în concediu fără plată, eu 2 luni, soțul 3 luni, în același timp. Aveam doi copii de întreținut plus cheltuielile de zi cu zi. Nu am avut ajutor de nicăieri. Am mutat-o pe mama mea la noi acasă, să stea cu copiii și am luat calea străinătății. Soțul meu fusese 3 luni înainte, a venit în vacanță și am plecat împreună. De la acea prima lună departe de familie, au trecut 15 ani. Munceam pe bani puțini, zi lumină, în afara Madridului. Întotdeauna era un român la mijloc, care trebuia să facă bani pe spinarea ta. Așa era începutul, un fel de „botez” al străinătății. Timp pentru familie era decât duminica, dacă nu munceam. Intre chirie, facturi abonament, rate la bănci, întreținerea copiilor în țară și noi aici, nu ne rămânea mai nimic. Când munceam, nu aveam timp să ne gândim la ceilalți, dar când erau sărbători, aniversări, zile importante pentru familie sau în cumpănă, timpul se pare că rămâne pe loc sau trecea foarte greu. Erau cele mai chinuitoare și groaznice zile, când nu erai în sânul familiei, când nu puteai întinde o mână de ajutor sau o mângâiere. Dorul și grija celor dragi mușca din noi, în fiecare clipă.

Așa a trecut an după an, îmbrățișându-ne doar în luna de vacanță sau dacă mai era vreo urgență între timp. Cine a luat drumul străinătății, știe că nu este ușor să renunți, să te întorci în România,

care nu mergea prea bine economic, cel puțin în zona noastră, Moreni -Dâmbovița și să îți continui viața! Am renunțat de două ori, însă, am revenit în Spania, dezamăgiți de ce lăsasem și găsisem în România. Necesități erau multe. Terminasem băncile de plătit, dar întotdeauna se ivea câte ceva de făcut pe lângă casă. Dar, faptul că mai avem câte un părinte în viață, copiii și avem și doi nepoți frumoși în țară, inima noastră este întotdeauna împărțită! Deși am înaintat în vârstă, puterile ne-au cam lăsat, copiii au crescut, sunt pe picioarele lor, am hotărât ca în viitorul apropiat să ne întorcem definitiv în România.

Ne-am cumparat o casă, în rate, în 1993, fiind foarte tineri, imediat după căsătorie, cu mari eforturi și fără ajutorul nimănui. Am platit-o în 10 ani. Stăm doar o lună pe an în ea, în vacanță, restul timpului este goală. Oare pentru ce, atâtea sacrificii, dacă nu profităm de lucrurile noastre, cât încă suntem sănătoși și vii, noi și cei dragi sufletului nostru, care au mai rămas pe pământ? Într-adevăr, am prieteni care nu îi mai atrag nimic în România. Au venit foarte tineri aici și-au făcut un rost, și-au cumpărat o casă, au făcut copii și îi au în brațele lor, pandemia le-a ucis parte din familie sau pur și simplu „s-au răcit” de neam, s-au integrat foarte bine în societatea spaniolă și nici nu vor să audă de România. Dar sunt puțini! De obicei românul vine, muncește, își face un „strict necesar” în 10-20 de ani, apoi se retrage în România.

Aici, am format o mică Românie, pe teritoriul Spaniei. Sunt Asociații care reunesc românii de pretutindeni, nu doar din Spania, păstrând tradiții și obiceiuri românești: port popular, dans și muzică populară și ușoară, acompaniați și de artiști din România, mâncare tradițională, colinde, biblioteci românești, întâlniri cu scriitori români, șezători, biserici ortodoxe, cursuri de limba română, reuniuni care întăresc spiritul

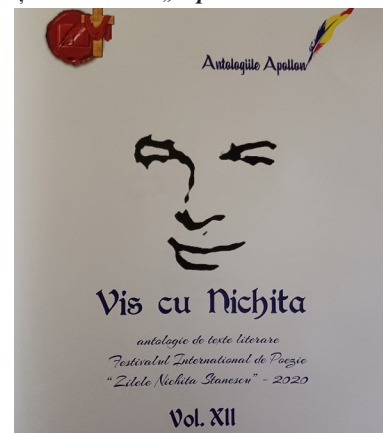
românesc.

Rădăcinile ne sunt adânc înfipte în pământ românesc, iar bobocii trebuie să înflorească și să rodească, așa cum îi învățăm, să simtă, să iubească și să ducă mai departe, oriunde în lume, tradiții și obiceiuri românești, păstrate din moși-strămoși, care ne reprezintă ca popor.

Târziu în viață

Firul vieții se deșiră
Strămt...în spațiul curții casei
De la temelie, până-n vârf de creastă
Cum a fost zidită-n trudă și dorință
Și cum a prins viață
Glasul de copii și nepoți - crescuți
La părinți în tindă
Amintind povestea zecilor de ani
Petrecută-n curtea dintre patru laturi
În șoapte divine, depărtarea-i vine
Amăgiri minore, păstrate în sine
Despicând în patru, firul scămoșat
De atât amar, în suflet păstrat
De atâtea visuri spulberate-n vânt
Fiindu-i interzis, dreptul la cuvânt
Și de-atâtea drag ce-a sădit în prunci
Sprijin dăruind, acum și atunci
Lupta cruntă-a vieții, a-nvins-o
zâmbind
Însă, viața însăși, nu-i iese din gând
Au rămas scenete, în trăirea vie
Pulberi răvășite în materia cenușie
Alergând pe plai, desculță prin iarbă
Cum trecură anii tinereții-n grabă
Și cum înfloriră multe primăveri
Toate-s povestite, parcă au fost ieri
Dar spune-mi cinstit, dacă-ți amintești
Ce ai făcut ieri, poți să povestești?
Iar joia trecută, ce s-a întâmplat?
Cum ai petrecut-o? Este adevărat?
O zicală bună, din bătrâni o știm

Că în viață suntem: odată om tânăr
Și de două ori „copil”

Regăsire

Plecat-am din brațele lor
Dar n-am plecat din suflet
Mereu ne-ntorcem cu mult dor
La cei ce ne oferă-un zâmbet

O bucurie la-ntâlnire
O caldă îmbrățișare
Mult așteptata regăsire
În semn de neuitare

Ne-ncearcă sentimente tandre
La reîntâlnirea cu cei dragi
Emoțiile adunate sunt firave
După perioade largi

Curg lacrimi de fericire
Și-mbrățișări incandescente
Emoții fără stăpânire
...Am vrea să nu se mai repete

Uniți să rămânem mereu
Căci despărțirea e urâtă
Să fim la bine și la greu
Iubire, fericire ne-ntreuptă!

HORARIO DE ATENCIÓN

✉ **SEDE:** El Ejido

📍 **DIRECCIÓN:** Calle Soria nº 10 (Galería Comercial) ☎
TELÉFONO: 607739790

🕒 **HORARIO HABITUAL:**

- Lunes: 09:00 a 15:00
- Miércoles: De 11:00h a 21:00h

✉ **SEDE:** ALMERÍA

📍 **DIRECCIÓN:** Calle Javier Sanz nº 14, 5ª Planta

☎ **TELÉFONO:** 950 184907

🕒 **HORARIO HABITUAL:**

- Martes: De 12:00h a 14:00h y de 16:00 a 19:00
- Viernes: De 09:00 a 14:00

✉ **CORREOS ELECTRÓNICOS:**

- Punto de Información y asesoramiento sindical:

asesoriamigraciones-al@and.ccoo.es

Programa de Asesoramiento Jurídico y Administrativo para personas inmigrantes en la provincia de Almería.

Programa de Información, atención y asesoramiento a población migrante en Andalucía.

Subvencionado por:

Organizado por:

Estimadas afiliadas y afiliados:

CCOO Almería ha puesto en marcha un "Programa de Asesoramiento Jurídico y Administrativo para personas inmigrantes en la provincia de Almería." El servicio es gratuito y está subvencionado por la Consejería de Igualdad, Políticas Sociales y Conciliación de la Junta de Andalucía.

Estará en funcionamiento desde el 25 de enero hasta finales de septiembre en las sedes del sindicato en Almería y El Ejido, y posteriormente también en Roquetas de Mar. En el díptico que se adjunta a este correo tienes toda la información completa de los horarios de cada una de las sedes.

Se ha creado con la intención compensar la indefensión en la que se encuentran muchas personas inmigrantes debido a la brecha digital que existe entre la población inmigrante y por la dificultad que tienen para acceder a las nuevas tecnologías para realizar los trámites por vía telemática.

A través de este programa se pueden gestionar:

- Solicitud Permiso de residencia.
- Solicitud Permiso de residencia y trabajo.
- Solicitud de tarjeta de familiar de comunitario.
- Arraigo Social.
- Arraigo laboral.
- Nacionalidad.
- Solicitud NIE.
- Reagrupación familiar.
- Convalidación de estudios.
- Renovación permisos.
- Consulta de estado de su solicitud de extranjería

Frați de grai, frați de trai

Români în Andalucia

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati

Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia

Calle Geranio 28, El Ejido, Almería 04700, España

Email: asociacionromanati@gmail.com

www.romaniinandalucia.com;

facebook.com/romaniinandalucia

Tel/WhatsApp: +34641847842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu

Redactor Șef Adjunct: Adina Alexandrescu

Redactori: Andra Fornea, Cristiana Uzună, Loredana

Dragă, Titi Sultan, Laura Cătălina Dragomir, Sorin Bălășcău

Colaboratori: Camelia Potârniche, Șerban Cionoff, Ionuț

Țene, Valeru Ciurea, Nicolae Coandă, Cristian Segărceanu,

Andreea Constantinescu, Elena Hîncu

Machetare grafică: Dorina Florescu

**ASOCIACIÓN SOCIO-CULTURAL ROMANATI
UNIUNEA ZĂRIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA**

ZIUA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

SERI ȘI EVENIMENTE CULTURALE

- Centro Cultural La Tierra Tracia, El Ejido -
Duminică, 29 Mai 2022, ora 19.00

**Francisco Javier
Romera Romero**

**Maria
Salvan**

**Laura
Catalina Dragomir**

**ASOCIACIÓN SOCIO-CULTURAL ROMANATI
UNIUNEA ZĂRIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA**

ZIUA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

SERI ȘI EVENIMENTE CULTURALE

- VALENCIA -
Luni, 30 Mai 2022, ora 19.00

**Laura
Catalina Dragomir**

**Geanina
Abul Haija**

**Mircea
G. Florescu**

La
**"UN ALTFEL
DE INTERVIU" cu IULIAN IUGA**

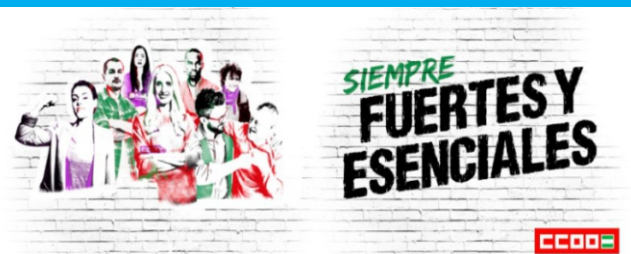

!Celebrando Juntos!

Parteneri sociali al publicației "Români in Andalucia"

Sindicatul Național "Forța Legii" - Sindicatul de partea Ta!

Amira Grigoriu - Mi corazón rinde cuentas

Hola, me llamo Amira Grigoriu, tengo 17 años y soy alumna del Instituto IES Manuel Sales i Ferr  de Ulldecona, pero nací en Iasi (Rumanía). En mi parecer ilusorio ante mi experiencia literaria, delante de mi espejo acostumbro a llamarme poeta, aunque sin duda alguna no negar  que a ojos externos mi experiencia sea, todavía, escasa.

De lo contrario, cuales s n las consignas establecidas para alguien poder denominarse un artista de la escritura poética? Desde mi posición como alma poseída por las sensaciones, me atrevo a llamarme poetisa debido a mis ansias de dejar libres mis pensamientos en palabras, así como siempre he dicho: mis poesías s n la versión más sincera que puedo presentar de mi existencia. Porque, como bien presentaba Maria Zambrano, vivo con la condena del poeta, la que te encarcela en tus escrituras y, a la vez, ofrece alas al subconsciente más débil, aterrador, sorprendente e intenso.

Mis lápices no me permiten entablar mis creaciones en un solo estilo o tema, ya que no cojo la hoja y empiezo a componer, sino que, en efecto dominó, los golpes que recibe mi mente provocan descargas en mis nervios, at ndome de manera eterna al papel. Consigo describir lo que no me permito gritar, conecto rimas libres con las que est n encarceladas en la oscuridad, ofreciendo una visión alternativa y distorsionada de mi realidad.

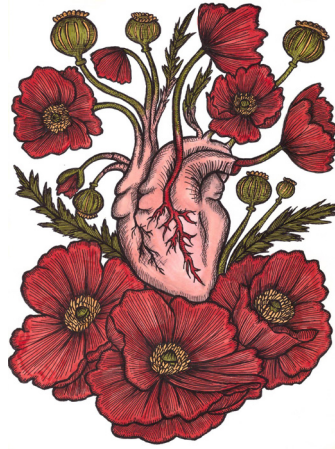
Concluyendo de una manera más dramática, acorde con mi pasión, daría en sacrificio mi corazón, afirmando delante del universo en plenitud, que la poesía es mi salvación.

Poemario:

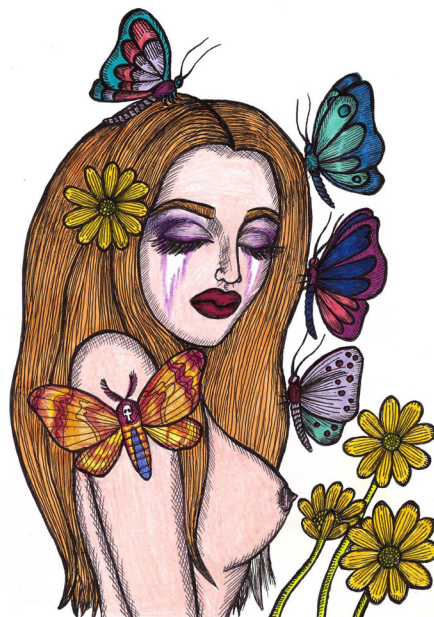
Mi corazón rinde cuentas/
sangre entusiasta pidiendo/
el llanto consume de mi piel/
marcando el descontrol se estremecen las manos
respiro y tengo de más /
ha hecho lo suyo, el grito agota/
un escondite que se queda sin tiempo /
insuficiente yo en mi propia vida/
qué hago? qué debo? rendirme? huir? irme del
todo? /

entender el pasado, cuchilla que roza /
pensar razones me hace parecer razonable /
palpito, es cómo se nota la muerte.

*****

Dueles/
es tu manera de escudar/
auxilio a falta de voluntad y presencia / no ves,
no quieres/
este un simo de quemaduras /
m  inocencia sucedía para sentirte orgulloso/
hoguera qué me crece/
elijo verte así /
diferenciar entre culpas no ganar  / el tiempo en
cuando me perdí / pararte sería qué te importo/
no pararas/
casa sin techo, hablarte/
dueles, me ayudas porqué ardes.

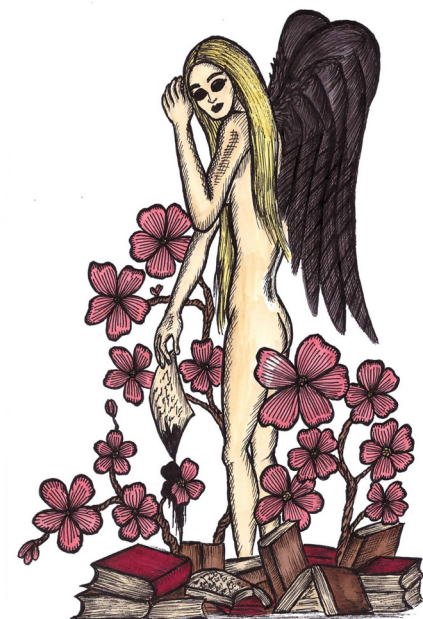
*****

Liar al revés, cómo florecen los tulipanes de
Ámsterdam
en las cabezas exuberantes
borrachera de humo lípido
oprimiendo el cartón de las cartas
mataste sin pagar a las del llanto
pla nideras absentes y palabras de más
encontr  de tus candados, de mis alas ni rasgo
implicarme de musa, sustraer lo qué por mí lo
decías
la prevención de juego llegó con erratas
entendí de sentimientos, sobre ti entendí.

*****

Molidas las ganas, indigno cansancio
sentidos al servicio de los cristales corruptos
memorizarme, estéril
acomodar los ojos, admitir la razón al paladar
sensible ante la hipótesis de marcharme
luces disminuidas, testigos con sombras
mis cicatrices consumen
mezclando con blanco y negro:
opción de matices.

*****

Reclusión de cuerpo presente
mundo en deterioro
cerrajero con cristal por delante
intenso es mucho, mucha es la ir 

“de tin marín, p gale, p gale al quién fue”
cegarme para andar ciega
interrumpir el aire, ambicionar sus andares
acertar con la habla el castigo
p gale, p gale al amor.

Ilustraciones: **Zenith Desade**

26-30 SEPTIEMBRE

Paraísos del Norte Asturias y Cantabria

DIA 1: CIUDAD DE ORIGEN – NACIMIENTO DEL RIO EBRO – PUERTA DE LOS PICOS DE EUROPA - FIESTA EPICHA ASTURIANA DE BIENVENIDA:

Salida a la hora acordada dirección hacia dos de los lugares de mayor belleza del mundo: Asturias y Cantabria. Verdaderos paraísos naturales. Visita en ruta al hermoso paraje del Nacimiento del Río Ebro bajo el Pico de Tresmares. Llegada al hotel, alojamiento y almuerzo. Tarde libre para descansar y posibilidad de dar un paseo por la localidad que nos acoge, Pánes, la Puerta a los Picos de Europa. Fiesta Asturiana de Bienvenida con Escanciado y platos típicos.

DIA 2: PICOS DE EUROPA – SANTO TORIBIO DE LIÉBANA "LIGNUM CRUCIS" – POTES - SAN VICENTE DE LA BARQUERA:

Desayuno. Esta mañana disfrutaremos de los Picos de Europa, recorriendo el famoso Desfiladero de la Hermida, visitando el Lignum Crucis en Santo Toribio de Liébana, o disfrutando del pueblo del infante: Potes. Almuerzo. Por la tarde nos desplazamos a San Vicente de la Barquera. Junto a su Castillo se inscribe uno de los mejores conjuntos históricos de la comunidad. Cena.

DIA 3: OVIEDO "EL SALVADOR" – SANTILLANA DEL MAR "Pueblos con Encanto":

Desayuno. Salida hacia la ciudad de Oviedo, icono del Camino de Santiago Primitivo. En la Cámara Santa de la Catedral se encuentra el Santo Sudario y las cruces de los Ángeles. Tiempo libre para disfrutar de sus Plazas porticadas o de su gastronomía. Almuerzo. Por la tarde, visitamos uno de los diez pueblos más bonitos de la península: Santillana del Mar. Bella localidad colmada de palacetes y casonas de gran belleza, entre las que emerge la fastuosa Colegiata de Santa Juliana. Cena y fiesta.

DIA 4: CANGAS DE ONÍS – SANTUARIO Y LAGOS DE COVADONGA – COMILLAS:

Desayuno. Salida hacia el corazón espiritual de Asturias: Santuario y Lagos de Covadonga (subida a los lagos por cuenta del cliente) donde disfrutaremos de una mañana inolvidable. Continuación hacia Cangas de Onís, con su famoso puente romano. Almuerzo. Esta tarde visitaremos la ciudad modernista por excelencia del Cantábrico: Comillas. El Capricho de Gaudí o la Universidad Pontificia son bellos ejemplos del arte modernista. Cena.

DIA 5: BURGOS "la Ciudad del Cid" – CIUDAD DE ORIGEN:

Desayuno. Pondremos el broche de oro a este magnífico viaje disfrutando de la ciudad del Cid Campeador: Burgos. En su fisonomía destaca la Catedral gótica, el Arco de Santa María o la Plaza Porticada. Almuerzo en restaurante. Tras esta maravillosa experiencia regresaremos a la ciudad de origen.

¡Feliz Viaje de Vuelta a todos/as!

Fin de nuestros servicios y de este inolvidable viaje. (El presente itinerario podrá ser modificado en beneficio del propio viaje)

¿QUÉ ESTÁ INCLUIDO?

- Bus Premium
- Hotel de calidad garantizada
- Paquete Excelencia incluyendo servicios turísticos de calidad y experiencia gastronómica.
- Guía intérprete durante todo el recorrido
- Almuerzo en restaurante en Burgos
- Seguro de viaje.

¿QUÉ NO ESTÁ INCLUIDO?

- Entradas a monumentos o espectáculos no indicados "incluido" en el programa.
- Habitación individual (25 euros dtp) y servicios extras en hotel tendrán suplemento. Citytax de pago directo en hotel.

RESERVA TU PLAZA

643 63 12 65

DORINA

POR TAN SOLO

305 euros

Por persona en habitación doble o triple

Xacobeo 2021

Camino de Santiago

Del 2 al 7 de Septiembre

DIA 1: CIUDAD DE ORIGEN – RIBEIRA SACRA : ORENSE – CAMINO DE SANTIAGO CULTURAL :

Salida a la hora acordada dirección a la tierra das meigas: Galicia. Envuelta en misterios y con una riqueza paisajística, cultural y patrimonial única. Breve visita en ruta a la Capital de la Ribeira Sacra: Orense conocida por el Santo Cristo, las Murgas y las termas. Llegada al hotel asignado, alojamiento y almuerzo. Por la tarde, tiempo libre para descansar del viaje. Cena y baile.

DIA 2: CAMINO DE SANTIAGO PORTUGUÉS: VALENSA DO MINHO - TUI - POIO - COMBARRO:

Desayuno. Esta mañana nos acercamos a Valensa do Minho con su espectacular fortaleza. Tiempo libre para comprar toallas y manteles o degustar la rica gastronomía portuguesa. Continuación hacia la Catedral de Tui. Almuerzo. Por la tarde, descubrimos un icono del Camino de Santiago, el Monasterio Mercedario de Poio con el hórreo más grande de Galicia. Continuación hacia Combarro. Cena y Baile.

DIA 3: LEYENDAS DEL CAMINO: PADRON "Santiaguillo del Monte" – PONTEVEDRA:

Desayuno. Salida hacia Padrón, sede de la evangelización del Apóstol Santiago. Especialmente reseñable es la Ermita de Santiaguillo del Monte. Almuerzo. Por la tarde disfrutaremos de la capital de las Rias Baixas: Pontevedra. Con su Basílica de la Peregrina, el museo etnológico o la Catedral de Santa María. Cena y baile.

DIA 4: VIGO – MONTE DO GOZO – BODEGA DE VINO ALBARIÑO:

Desayuno. Durante esta mañana visitamos Vigo. A través de una panorámica descubriremos algunas de sus obras escultóricas como Os Redeiros u Os Caballos. Después admiraremos las vistas panorámicas desde el Monte do Gozo. Tiempo libre en el Mercado da Pedra donde podremos admirar las mejores ostras y marisco de Galicia. Almuerzo. Por la tarde nos desplazamos a Cambados "capital mundial del Vino Albariño". Visita incluida con degustación a una bodega de Vino Albariño. Cena y baile.

DIA 5: SANTIAGO DE COMPOSTELA – GRAN DEGUSTACIÓN DE PRODUCTOS TÍPICOS - LA TOJA – EL GROVE- FIESTA DEL PEREGRINO CON QUEIMADA Y BAILE:

Desayuno. Llegada a la mítica Santiago de Compostela. Nos cautivará a todos con sus piedras milenarias, su catedral barroca, el tradicional abrazo al Apóstol, o la misa del peregrino, - ecos y testigos de tantos sueños-. Gran Degustación de Productos Típicos. Almuerzo. Por la tarde, culminamos esta idílica odisea: visitando La Toja, ciudad mundial de los jabones, donde nos deleitaremos con la famosa ermita cubierta de vieiras. Posibilidad de coger el famoso barco de los mejillones con gran degustación y cruceo por la Ria. Regreso al hotel y cena. Nos vestimos de gala para disfrutar de una Fiesta del Peregrino con queimada y Baile de Despedida. Entrega de Compostelas.

DIA 6: GALICIA - CIUDAD DE ORIGEN:

Desayuno. Salida hacia la ciudad de origen. Almuerzo en restaurante en ruta. Fin de este inolvidable viaje por ese jardín místico arrebatado al paraíso, que es Galicia.

¡Feliz Viaje de Vuelta a todos/as!

Fin de nuestros servicios y de este inolvidable viaje. (El presente itinerario podrá ser modificado en beneficio del propio viaje)

¿QUÉ ESTÁ INCLUIDO?

- Bus Premium
- Hoteles familiares de calidad garantizada en régimen de pensión completa.
- Guía y almuerzo de regreso
- Seguro de viaje.
- Compostela individual del Camino.
- Fiesta Gallega de Despedida
- Gran Degustación de Productos típicos gallegos.

¿QUÉ NO ESTÁ INCLUIDO?

- Entradas a monumentos o espectáculos no indicados "incluido" en el programa.
- Habitación individual (25 euros dtp) y servicios extras en hotel tendrán suplemento. Citytax de pago directo en hotel.

Más información:

643 63 12 65

DORINA

DESDE

285 euros

(por persona en habitación doble o triple)

RUTAS DE LUZ Y ALEGRÍA

Viajar es la única cosa que compras y te hace más rico

radio10.es

eco HORNET
Sisteme de incalzire cu peleti

Inventie romaneasca!
Produs romanesc!

